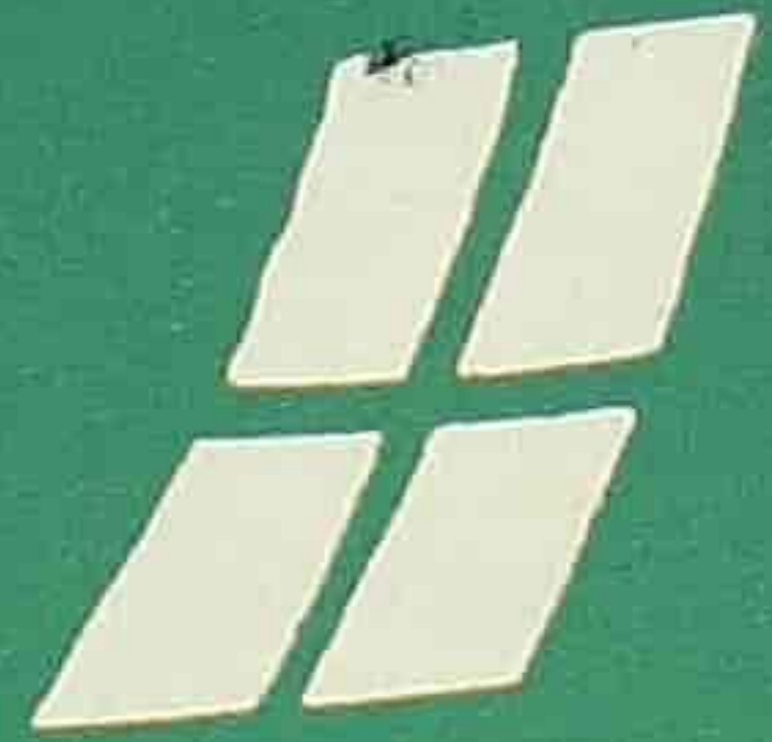

115

filatelista

ЧАСОПИС САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

FILATELISTI NOVOSTI ZA VAS!

Atraktivne tematske serije maraka iz celoga sveta možete nabaviti po najpovoljnijim cenama u našim prodavnicama širom zemlje.

Zainteresovani smo takođe za otkup svih vrsta domaćih i stranih maraka, čistih i žigosanih serija, pojedinačnih komada i zbirki maraka, kao i tzv. količinski (masenware).

Pri otkupu „Jugofilatelija“ plaća najpovoljnije dnevne tržišne cene.

Sva obaveštenja u vezi nabavke svih jugoslovenskih maraka kao i novi katalog jugoslovenskih zemalja za 1966. godinu.

NUDI VAM

JUGOFILATELIJA

BEOGRAD

PALMOTIĆEVA 2/V Tel. 330-667
POŠTANSKI FAH 757

PRODAVNICE „JUGOFILATELIJE“

Prodavnica Tel. 334-145.

BEOGRAD, Terazije br. 13.

Prodavnica

ZAGREB, Boškovićeve br. 6.

Prodavnica Tel. 24-284

LJUBLJANA, Nazorjeva br. 1.

Prodavnica Tel. 20-670

RIJEKA, Rade Končara 15.

Prodavnica

SARAJEVO, Vase Niškina 16.

Prodavnica

SUBOTICA, Maršala Tita br. 12.

Prodavnica

DUBROVNIK, Stradun

Prodavnica Tel. 20-62

SKOPLJE, Kej 13 Novem. I Kula

Prodavnica

NOVI SAD, Narod. Heroja br. 4

Prodavnica

OPATIJA, Maršala Tita br. 177

ФИЛАТЕЛИСТА FILATELISTA

ČASOPIS SAVEZA FILATELISTA SRBIJE

S E P T E M B A R 1 9 6 6.

ПРИНЦИП ЈЕДНЕ НЕПРИНЦИПИЈЕЛНОСТИ

Изложба марака у Београду

Наш земљак Мирослав Шанта, редовни члан филателитичког друштва „Врачар“ у Београду, који иначе живи у САД послао је преко Уредништва филателиста — канцеларије СФС експоната за изложбе марака у Београду, који је организовала ЗЈПТТ поводом Стогодишњице прве српске марке. То је управо била серија у табацима, са ликом старог Петра Караборђевића, позната међу филателистима под називом „гологлави“. У пропратном писму Шанта је написао, да је за њега било изненађење, да су ове марке сачуване у табацима, па је сматрао да би било интересантно да се оне појаве на изложби у земљи одакле потичу. Навео је да није стручњак за српске марке, да је тек од пре неколико месеци почео да их скупља, те да је исте марке упутио Мирославу Роту у Израел, Вели, миру Ерцеговцу у Загреб а моли да и наши стручњаци у Београду, изнесу свој суд о овим маркама. На насловној страни експоната написано је од када су све марке биле у течају, где су пронађене и у чијем су сада власништву. Он истина није попунио никакву пријавну формалност, јер му није ни достављена. Изложак је опремио и пријавио службеник канцеларије СФС у Београду. Изложбени одбор, односно комисија за пријем експоната одбила је овај материјал јер су „стручњаци“ за марке Србије установили да се ради о фалсификатима.

Несмије се и не може замерити комисији за пријем експоната, што је макар то било и површно установила да се овде ради о фалсификату јер је то њено право и она је зато и одређена,

али се исто тако не може прећи ни преко чињенице да су ови табаци сами по себи врло интересантни за филателисте, па чак и за историјат наших старих марака. Чињеница је да је све већи број млађих филателиста који се интересују за нашу класику, па им сигурно неби сметало да виде и ову верзију „Гологлавог“.

Стална награда за фалсификате

На овој изложби „Златну медаљу“ је добио члан оцењивачког суда, стручњак за марке Србије Остојић, за експонат „Фалсификати марака Србије“. Ако је био принцип да се фалсификати не излажу онда га се требало држати и не дозволити да остене принцип непринципијелности.

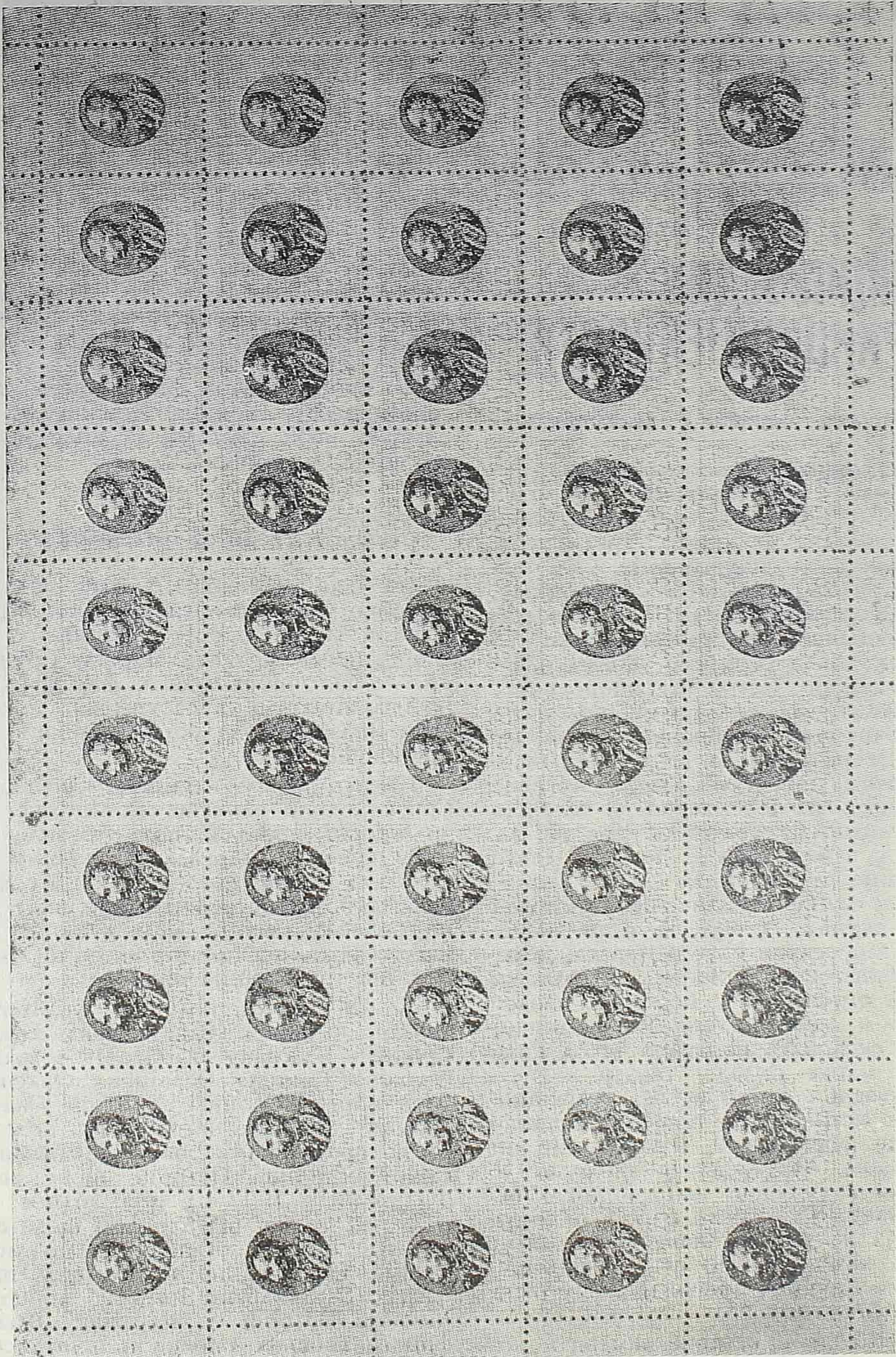
Некако је код наших стручњака за Српске марке, односно оцењивачког суда просто постало неко правило, да међу српским маркама на нашим изложбама главну награду добијају фалсификати једног човека, који опет као по правилу има и неку функцију на изложбама. Ова констатација је заснована на три скорија примера:

— На другој редовној филателитичкој изложби Савеза филателиста Србије у Београду октобра 1954. године изложак Симише Остојића „Фалсификати марака Србије“ добио је „Златну медаљу“. Награде награђенима поделио је подпредседник Савеза филателиста Србије Симиша Остојић, каже се у Филателисту 10/12 од 1954. године.

— На трећој републичкој филателитичкој изложби Савеза филателиста Србије 1960. године у Београду прву награду — „Златну медаљу“ добио је Симиша Остојић за изложак „Фалсификати српских марака и поштанских жигова“ (дакле ипак промењен наслов: није марка Србије, већ српских марака) Филателиста 7—8 од 1960. године, који нас о томе обавештава не истиче

1
8
6
6

никакве функције Синише Остојића на овој изложби.

— Значи, нешто се из историје ипак понавља. И сада код прославе стогодишњице српске марке 1966. године, опет „Златна медаља“ за фалсификате Синише Остојића. Међутим, има нешто што се ипак није понављало: раније су се давале медаље а сада се уместо ње исплаћује новац на благајни изложбеног одбора ЗЛПТТ.

Некако се нехотице поставља питање: какву ли би награду требало додеби и они нешто били у својини некога лити фалсификатима у табацима када од стручњака за српске марке у Београду а не тамо некаквог Мирослава Шанте у Филаделфији.

Ово питање није постављено ради награде, јер је Мирослав Шанта, у то сам сигуран, неби ни примио, а ако би је и добио, послао би је као свој прилог за изградњу Дома филателиста у Београду, јер је иначе до сада, у односу на сваког појединца међу нама дао двоструко више за изградњу Дома. Требало је размислити да ли би и друге земље, које су прославили стогодишњицу своје марке, одбиле да изложе фалсификате у табацима својих марака које су старе преко 60 година. Са друге стране требало је погледати где су све до сада ове марке односно ови табаци обрађени као фалсификати, имајући на уму да Дероко о томе ништа не говори. Међутим, ако је изложбени одбор, све то имао на уму а и поред тога дошао до закључка да се табаци не излажу, онда би то заиста валао образложити, тим прије што је Шанта исти ове табакерке поклонио ПТТ музеју у Београду, који их, верујемо неће по овој аналогiji одбацити.

Разна филателистичка литература и многа писма филателиста из наше земље и иностранства, која примају у својству главног уредника Филателистичког листа принуђавају ме да се често обраћам појединим познатим стручњацима за марке старе Србије, који бар тако себе називају. Одговори, савети и упутства, која добијам од појединаца доводе ме до сигурног закључка да ми веома мало, површно и несигурно испитујемо наше старе марке и о њима врло мало знамо, без обзира што сами себи пришивамо етикету „стручњака“ за ту врсту марака. Увиђајући да у овом погледу поседујемо једно апсолутно сиромаштво, **Дејан Тубиновић** филателиста из Београда, покушао је својевремено да организује и активира једну групу стручњака за наша ранија издања марака, која би обучавала млађе и давала официјелна мишљења о по-

јединим маркама. Иако се на овом послу до крајњих граница савесно залаго, Тубиновић на жалост није успео, јер га нису подржали они који се сматрају најквалификованији међу неквалификованим. Поставља се питање зашто су ови људи ускратили своју активност на овом тако значајном послу, који је Дејан Тубиновић покушавао да организује уз потпуну сагласност и помоћ Управног одбора Савеза филателиста Србије.

Серија „гологлавог“ која припада истом издању као и табаци, показана је неким „стручњацима“ у Београду. Они су, експрес, без лупе и било каквог другог прибора, иако неки сумњивог вида, пипањем установили и достојанствено изјавили: ради се о накнадном приватном штампању на оригиналним клишеима, која су украдена за време Првог светског рата и ко зна где тамо у Аустрији, Мађарској или Немачкој доштампана вероватно и после 1920. године. Држали су се углавном оног што је у вези са тиме написано у каталогу Југофилателије. По њима ово је био фалсификат на оригиналним клишеима, дакле штампан у књиготиску, односно у високој штампи. Од оригинала се разликује само по томе што је накнадно штампан. Овај опит је вршен само на једној серији па је, сигуран сам, било теже доћи до истог закључка, као код испитивања целог табака. Међутим, један стари литограф у Београду, такође је погледао исте ове марке, али „пипајући“ није могао да одреди о којој се врсти штампе ради. Припремио је читаве лабораториске инструменте, мучио се неколико часова, упоређивао разна штампања, да би најзад дошао до најсигурније претпоставке да су ови табаци штампани у равној штампи, на каменотиску.

Сада се за мене озбиљно поставља питање: коме треба веровати: филателистима „стручњацима“ који пипањем виде високу штампу, а знају за причу украдених клишеа, или стручњаку литографу, који са пуно савести и стручности претпоставља да се највероватније ради о равној штампи.

Главни и одговорни уредник Филателије Велимир Ерцеговић из Загреба, обрадио је табакерке „гологлавог“ које је добио од Шанте — Филателија број 6/66 — и навео ме да се апсолутно сложим са његовом констатацијом: „... да свака новина, која се (као ови табаци) појави, може изазвати збуњеност и толико различитих мишљења, колико има филателиста, који сами себе сматрају позванима да дају мишљења о српским маркама...“.

Систем и начин обраде ове серије, који је одабрао Ерцеговић, не упуштајући се у његове закључке и открића, показује шта све треба претходно испитати, односно упознати, да би се на крају дала нека службена изјава о нашим старим маркама.

Други закључак Ерцеговића: „... време пролази, старија генерација нестаје, документи се загубљују, а за млађе ми још увек немамо честита приручника о маркама Србије...”, недвосмислено говори да је заиста време да се учини нешто више на стручном оспособљавању наших филателиста.

Стручна комисија изложбеног одбора, која је одабирала, односно одбацила овај експонат, вероватно је уочила интересантне детаље ових марака као фалсификата, па се можемо надати да ће нам то и саопштити. То би свакако могао да буде и повод да се започне један одавно запостављени посао.

Душан Главоњић

Питање натписа на нашим маркама

Најнепосредније, свакодневно представљање једне земље према свету је масовни писмени саобраћај преко писама и публикација, франкираних поштанском марком. Ово визуелно представљање има одређеног значаја, те емисиону политику марака треба брижљиво водити са гледишта мотива, изгледа, квалитета и вредности.

Овом приликом смо хтели да се задржимо само на питању основног натписа који се ставља на маркама.

Најопштији и далеко најраширенији вид је стављање само натписа земље, везан или не са обликом владавине (Република Француска, Краљевина Мароко, Малдивска Острва, итд.); често има и натпис „Пошта” уз додавање имена земље (Пошта Чиле, итд.); ипак, може се рећи да је само натпис земље данас преовладавајући у свету и да он на достојанствен и пуни начин представља „карту-визитницу” дотичне земље.

После ослобођења земље, ми смо стављали на неким нашим емисијама марака „ДФЈ” или „ФНР” Југославија, али убрзо смо прешли на сам натпис „Југославија”, без других додатака.

После дужег периода оваквог начина насловавања марака, у задњим на-

шим емисијама појављује се натпис ПТТ Југославија. Поставља се питање да ли је ово неки напредак, потреба, политички принцип или, можда, неки изум или прављење узора, какав је циљ овога.

По нашем мишљењу, без обзира на већ изнету раширеност у свету, сам натпис земље је сасвим довољан, без додатка. Ово из разлога што „ПТТ Југославија” значи „Пошта, телеграф и телефон Југославија”, што је уствари издавач (да не кажемо произвођач), а марка је персонификација земље као целине, а не једне установе или предузећа, јер свако зна да је свуда у свету издавач марке поштанска управа, а не хемијска индустрија, железнице или грађевинарство.

Према томе, ми пледирамо за друге начине афирмације натписа ПТТ, а на маркама сматрамо да је име земље „Југославија” сасвим довољно.

Друго, дуга, позитивна политичка историја нове Југославије чини непотребним ово спољно представљање преко наслова предузећа, одн. установе, јер сам натпис „Југославија” бунданас сва најбоља сећања друштвене, политичке и културне природе у очима свих земаља света.

Драгослав Стевановић
члан Фил. друштва „Е. Дероко”
Београд

Где су били филателисти?

У брошури друга Мирка Вернера од 1954. год. „Претфилателистичка писма и жигови Србије (1840—1866)”, пише: „... постоји мало наде да ће се пронаћи нова врела оваквих писама тим пре, што су 1951. године скоро све архиве на подручју некадашње Кнежевине Србије искоришћене за пре раду нове хартије, те су тада, изгледа, уништене и последње залихе за филателисте скупоценог архивског материјала са претфилателистичким писмима.” У америчком часопису „Postal History Journal” од децембра 1961. у чланку Мирка Рашића из Торонта, Канада. „Serbian Prestamp Covers and Cancellation of 1840—1866” стоји у преводу: „Отприлике пре 10 година Југословенска влада је уништила све старе архиве администрације и судова, тако да не постоје могућности за нове „проналаске” из тих извора”.

Оба ова навода звуче веома наивно. Да се иза те наивности не крије и напад не би било приговора. Ако је — неко (не каже се ко!) „уништио и последње залихе за филателисте скупоценог архивског материјала” тада је тај — неко, радио против интереса заједнице знајући да је скупоцени архивски материјал — мада и филателистички — увек готова пара, било то на полицама Југофилателије, или стране девизе за случај продаје иностранству. Ко је стајао иза тог уништења видимо јасно у другом чланку: Југословенска влада (Yugoslav government — у оригиналу). Идући каскадно тако даље, следећа степеница је: „Комунисти су уништили сву народну имовину.” — изјава коју сам већ пар пута чуо од скупљача наших претфилателистичких писама.

Има ли у томе истине?!

Ево садржаја једног од таквих претфилателистичких писама:

„Рецепис. Долепотписани признајем да сам данас примио Пресуду Слав. Суда Окружија од 4. дана Нојамвра месеца, 1858 године Но. 5550. по предмету парнице Живуна Џонића из Гургусовца пуномоћ. Косте Голубовића Глоговца, противу Станоја Радосављевића због дуга. У Гургусовцу двадесетдеветог Нојамвра иљаду осам стотина педесет осме године. Предамном (потписи) Примио (потписи).” (У немогућности да препис прикажемо верније, треба рећи да је употребљавано старо руско „т” и „и”, као и данашње руско „д” (обрнуто), „ја”, и „меки” и „тврди” знак).

Мање више такве су садржине скоро свих претфилателистичких писама: потврде, оптужбе, глобе, итд.

Хоћемо, ваљда, рећи да је о „Рецепису” Живана Џонића требало да се брине Савезно извршно веће, или можда нека друга државна организација!

Где су били филателисти?! Где су биле филателистичке организације? Зар оваквим написима не стављамо сами себе на оптуженичку клупу? То и јесте што нама недостаје. Недостаје нам куражи да истини гледамо у очи, и да место критике (или заједно са критиком) Југофилателије, ЗЛПТТ, и слично, отпочнемо критику самих себе, нас филателиста. А таквих је чланака врло тешко наћи у нашој филателистичкој литератури.

Старији филателисти могли су се домоћи „скупоценог архивског материјала” још и пре рата, када нису биле „уништаване” архиве — па где је тај материјал? Или после рата када нисмо имали свеске и довољно универзитетских уџбеника, када нам је сваки кило-

грам старе хартије добро дошао, када је и отпочело чишћење старих архива — што се тада филателисти нису пробудили, што нису понудили у замену за писма неку другу обичну стару хартију. Тешко је поверовати да се није могао остварити овакав споразум између филателиста и архивара, или предузећа „Отпад”, или фабрике хартије. Залуд ћемо сада „уништење” приписивати некоме кога чак и не знамо како да назовемо, а ако га назовемо — влада, власт, надлежни, или како хоћете — то је дезинформација и домаћих и америчких филателиста.

О стогодишњици прве српске марке осврћући се на пребени пут прихватимо ову критику као једну од многих потребних критика наше филателије. Принцип ротације би и у филателији могао да се одрази.

Мирослав Шанта

4406 Pine Street

Philadelphia, Pa. 19104, USA

Грешке на нашим маркама

На пригодном спомен блоку поводом изградње система хидроцентрала у Бердапу, постоји више случајних типских грешака.

На другој марки блока, на венцу града, постоји више блокова код којих је последња лева црта прекинута, а изнад прекида је оштампана тачка (сл. 1).

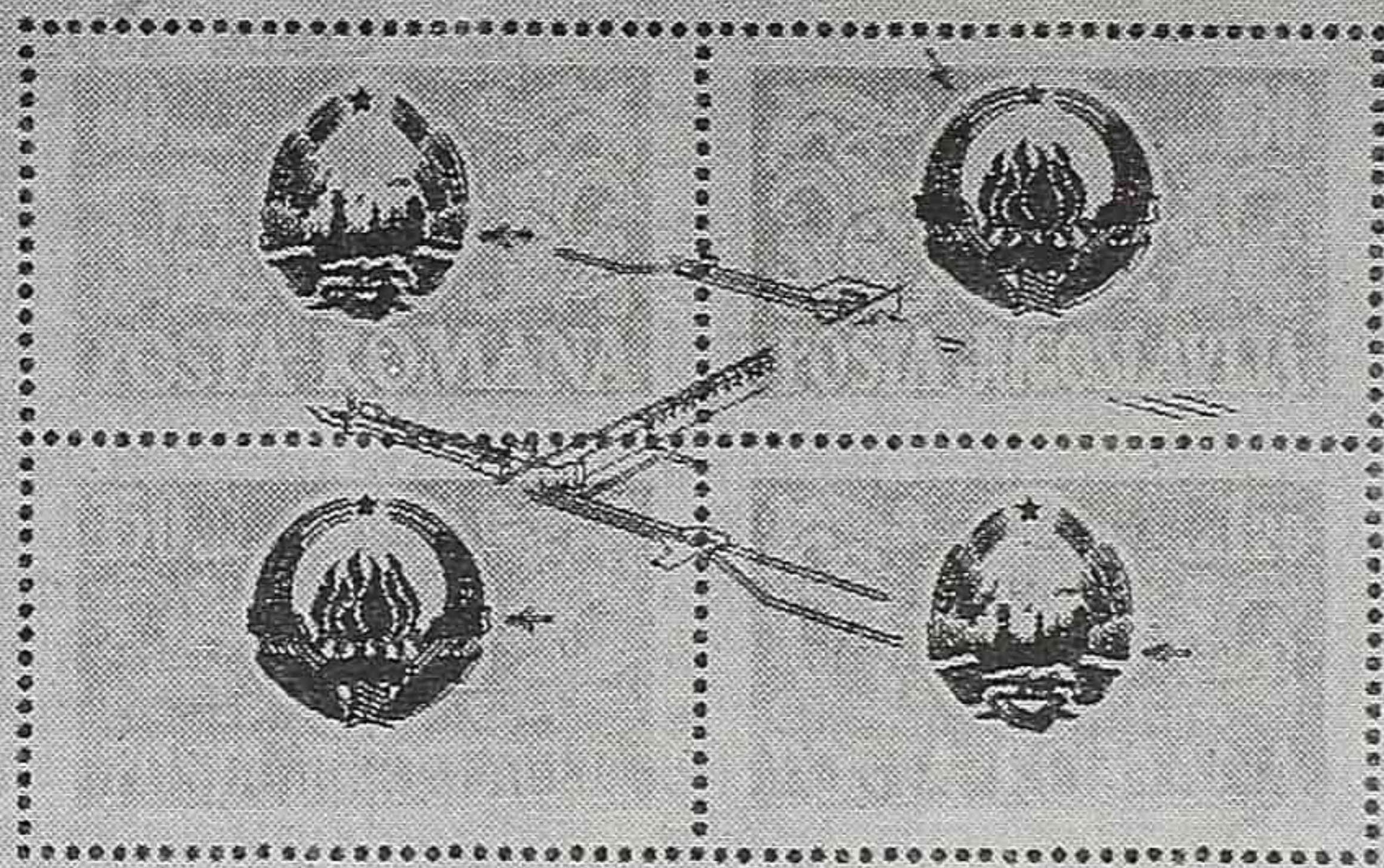
На другој марки блока постоји случајна типична грешка на више блокова и то бела лепезаста линија, у доњем углу марке, које се претежно преко слова „ПОСТА” (сл. 2.).

На све четири марке блока постоји у лево померена плава боја марке, тако да се добију лако уочљиве разлике на маркама. На слици 1, код све четири марке блока, уочљива је померена плава боја, које померање не постоји код четири марке блока показаног на сл. 2.

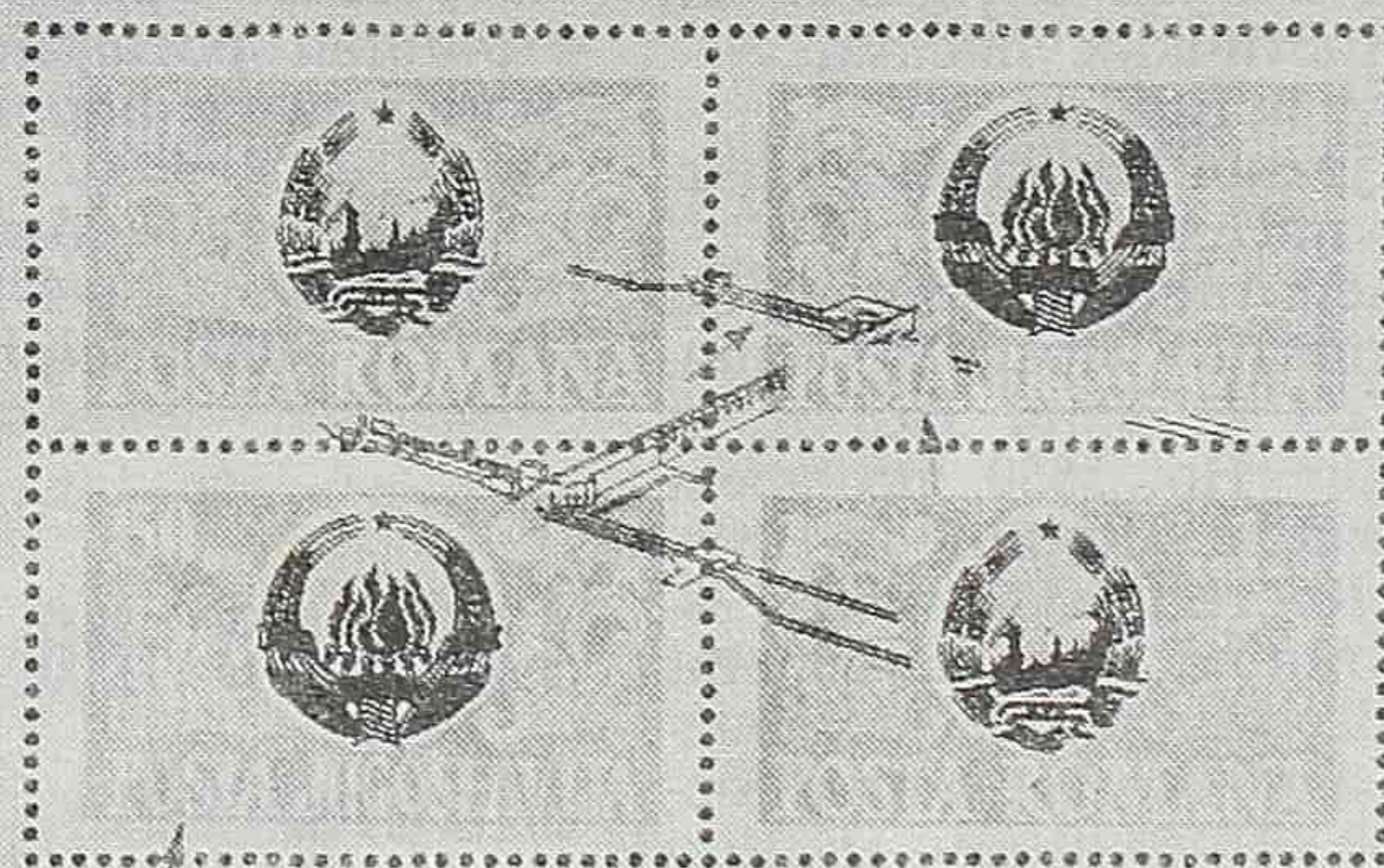
На трећој марки блока постоји случајна типична грешка. Слово „С” у речи „ПОСТА”, на свом доњем повољном крају, знатно је продужено (сл. 3).

На другој марки блока постоји, на више блокова, бела тачка после XI (слика 4).

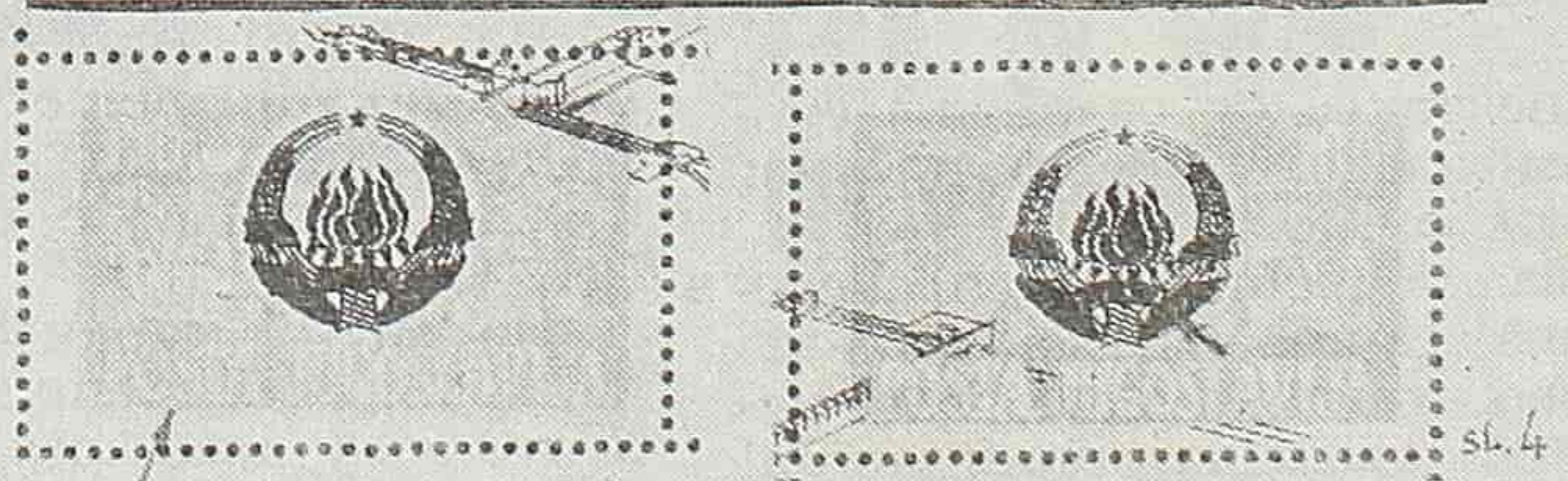
Поред наведених пет случајева типичних случајних грешака постоји и још других грешака као: беле тачке на

SL. 1

SL. 2

SL. 3

разним местима марке блока, тамније и светлије оштампана шема хидроцентралне као и мања или већа померања шеме хидроцентралне.

И на пригодним спомен маркама поводом почетка изградње система хидроцентрали у Бердапу постоје грешке настале приликом штампања, од којих је интересантан случај, где преко средине три марке вредности од 25 динара (30 б), прелази бела трака преко све три марке.

На слици 5 показан је интересантан случај на маркама вредности 30 динара, из првог издања марака са мотивима наших главних градова и базичне индустрије, где услед неког страног парчета хартије није оштампан назив „ЛИТОСТРОЈ“, вредност марке као ни део слике марке.

ГРЕШКЕ НА НАШИМ НАЈНОВИЈИМ МАРКАМА

На блоку издатом поводом прославе стогодишњице наше прве марке разликују се три типа. Тип I — блок без грешака. Тип II — блок на коме је слика марке на горњем рубу (левом горњем углу) оштећена и са тим оштећењем је марка оштампана. Тип III — блок код кога у горњем делу слова „Д“ и „10 Д“ постоји бела тачка. Према мом сазнању и запажањима приликом отварања изложбе, коју је организовала Заједница Југословенских ПТТ, ова три типа су заступљена у приближно истом броју, па претстављају интерес не само за скупљаче специјалних збирки, већ и за скупљаче комплектних издања наших марака.

Поред наведених типова постоје и типске случајне грешке на овим блоковима, од којих су најинтересантије:

Дупло оштампане и померене бројке године 1866—1966, као и дупло оштампана и померена слова „СТОГОДИШЊИЦА ПРВЕ СРПСКЕ МАРКЕ“,

„10 Д“ померено по висини и прелази на бели руб марке.

Бели руб марке померен у разним правцима.

Врло интересантан случај померања слике марке и то једанпут лево а други пут десно, тако да у првом случају граница додирује слику марке са леве стране а у другом случају граница додирује слику са десне стране.

Поред наведених случајева постоје и мање црте или тачке и то једна, две, три или четири црте или тачке на разним местима блока, а које се понављају индентично на више блокова.

Постоји и слабији негативан отисак на полећини блока, као и дебља и тања слова и бројке (светлије и тамније) и беле тачке или кругови настали приликом штампања.

Запажен је и један случај набора хартије на блоку.

На пригодним маркама издатим поводом прославе стогодишњице наше прве марке постоје мање типичне или случајне грешке, тако на марки вредности 0.60 динара на 46 марки у та-марки у табаку на слову „О“ у називу „ЛПТ ЈУГОСЛАВИЈА“ постоји плава црта у виду акцента. На марки вредности 0.60 динара на 46 марки у табаку постоји тачка у првој нули, што се понавља код неколико табака. На марки вредности 2 динара на тридесетој марки у табаку, на крају доњег белог рубног угла марке, постоји тачка која се понавља код неколико табака.

На пригодном издању марке поводом 20-годишњице оснивања Савеза радио аматера Југославије, на 46 марки постоји типична грешка — већа тачка боје марке у подножју десног дела антене. На 36 марки постоји нешто већа тачка на самом јужном делу земљине кугле.

На пригодним маркама издатим 2 јула 1966. године поводом прославе 25-годишњице устанка Народа Југославије, на свим вредностима постоје типичне грешке. На маркама вредности 0,20; 0,30—, 0,85 и 2,00 динара, на 40 марки у табаку, лево на средини марке, оштампана је већа полукружна црта у боји марке. На 13 марки у табаку код вредности од 0,20; 0,85 и 2,00 динара, као и на 41 марки у табаку код вредности од 0,20; 0,30; 0,85 и 2,00 динара на левом доњем крају прекинут је круг белих тачака. Све су ово типичне грешке.

На марки вредности 0,60 динара из серије „Фауна VII“ на свих десет марака, једног вертикалног реда, постоје сличне управне црте, боје марке.

Инг. Владимир Вујошевић

Наше нове марке

СТОГОДИШЊИЦА ПРВЕ СРПСКЕ МАРКЕ

Заједница Југословенских ПТТ обележила је јубилеј стогодишњице првих српских поштанских марака издањем серије пригодних спомен марака од пет вредности и спомен блока од 10 нових динара.

Ликовно решење за марке и блок дали су академски сликари Бојана Спремо и Андрија Миленковић. По угледу на марке других земаља, које су прослављале стогодишњице издања својих марака, и на нашим маркама приказане су прве две српске новинске и редовне франко марке са ликом кнеза Михаила Обреновића. На спомен блоку приказана је прва новинска марка од једне паре. Док су цртежи првих српских марака верно репродуковани на јубиларном издању, боје марака делимично одговарају оригиналним бојама у којима су биле штампане ове српске марке. Поред успелог транспонованја првих марака, ликовно решење је и у другим детаљима врло успело: трака са јубиларним годинама, и окомито украшени рубови марака ланцем стилизованог лорововог лишћа, делују врло складно и привлачно. Кад овоме додамо и одличну графичку израду у комбинацији офсета и дубоке штампе, можемо с правом рећи да је ово једно од успешних издања наших марака. Зато наше искрено честитање уметницима-цртачима, Графичком заводу за израду новчаница у Београду и Заједници Југословенских ПТТ, која је омогућила издавање овако лепих и квалитетних марака.

На марки од 0,30 (Н. дин.) тамно-маслинасто зелене и црвено мрке боје, приказана је новинска марка од једне паре;

На вредности од 0,50 (Н. дин.) тамно мрке и окерасто мрке боје, новинска марка од две паре;

На марки од 0,60 (Н. дин.) наранџасто и маслинасто зелене боје, редовна марка с ликом кнеза Михаила од 10 пара;

На вредности од 0,85 (Н. дин.) мркокарминске и црноултрамаринске боје, редовна марка од 20 пара, и на марки од 2 (Н. дин.) тамно плаве и сиво маслинасто зелене боје, — редовна марка од 40 пара.

На спомен блоку од 10 Нових дин. приказана је новинска марка од 1 паре тамно зелене и црно плаве боје, на белој основи, окружена лорововим венцем окерасте боје. Јубиларне године 1866—1966) и натпис „Стогодишњица прве српске марке” су црно зелене боје на светло сивој основи.

Марке и блок израђене су у комбинацији офсет и дубоке штампе на кредастом папиру. Зубчање 12,5 чешљасто. Величина блока 62 x 73 а слике 26 x 33 мм. Блок није зупчан. Марке су израђене у табацима од 50 примерака.

Тираж марака од 0,30 и 0,50 нових динара је по 2 милиона; марке од

0,60 = 1.500.000 примерака; марке од 0,85 = 500.000, и марке од 2 дин. = 250.000 примерака. Тираж блока је 100 хиљада примерака. Марке су биле пуштене у течај 25. јуна ове године.

ПРИГОДНЕ МАРКЕ ЗА ЈУБИЛАРНУ ПРОСЛАВУ НАРОДНОГ УСТАНКА

Поводом прославе двадесетпетогодишњице народног устанка Заједница Југословенских ПТТ издала је серију марака од четири вредности. Ликовно решење од Стјепана Филекиа, академског сликара из Београда, а аутор бакарног штита, који је приказан на маркама, је Ратомир Стојадиновић, академски вајар из Београда. Приказане фигуре на штиту, свака са посебним значењем, симболично претстављају устанак и револуцију. Марке су израђене у комбинацији офсет и дубоке штампе у Заводу за израду новчаница у Београду. Боја марке од 0,20 дин. је зелено сива и тамно мрка; од 0,30 дин. маслинасто мрка и јоргованастокарминска; од 0,85 дин. мркомаслинаста и тамноплава; од 2 дин. — плаво сива и тамнољубичаста. На свима вредностима, окомито је уцртано златном бронзом, стилизовано лоровово лишће.

Марке су штампане у табацима од 50 примерака. Папир кредаст, зупчање чешљасто 12,5. Величина марке 30 x 37 мм, а саме слике 26 x 33 мм. Тиражи

прве две марке су по 2 милиона, марке од 0,85 дин. = 500.000, а вредности од 2.— дин. = 250.000 примерака Пуштене су у промет 2. јуна 1966. године.

ПРИГОДНЕ МАРКЕ ПОВОДОМ СТО- ГОДИШЊИЦЕ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ АКАДЕМИЈЕ ЗНАНОСТИ И УМЕТ- НОСТИ

Ова пригодна спомен марка, по програму, требало је да изађе у мају месецу. Међутим, пуштена је у течај тек 15. јула ове године. Ликовно решење: Андреј Миленковић, академски сликар из Београда. Слика на марки, маслинасто мрке боје, приказује у профилу ликове Јосипа Јураја Штросмајера, оснивача Академије, и Фрање Рачког, њеног првог председника, рађена по плакети Вање Радауша, академског вајара из Загреба. Марка је израђена у Заводу за израду новчаница у Београду у комбинацији офсета и линијске дубоке штампе, по гравури Станимира Бабића, гравера из Београда, у табацима од 50 примерака. Папир кредаст, зубчање чешљасто 12,5. Величина марке 30 x 37 мм, а саме слике 26 x 33 мм. Тираж 2 милиона примерака.

С. Остојић

Вредно је забележити

Реч је о једном младом доктору медицине који је прошло лето 1965. године провео на обалама Јадрана. Дошао је човек да проведе годишњи одмор у тој новоотвореној туристички привлачној лепој земљи. Да је особа у првом плану све белешке филателиста — погодили сте сви, нисте само знали да он до те посете Југославији није показивао интересовање за наше марке. Не само за наше, већ ни за које друге осим за америчке и грчке; ове последње више по неској традицији због предака његових.

Туризам је овог пута помогао филателију.

Наш пријатељ Џан ни сам тачно не знам зашто је ступио у дубровачку Југофилателијину продавницу. Можда поднебље, прошек, веселост наших људи, Дубровачке летње игре, и низ других догађаја стварали су жељу да се макар за успомену понесу и неке марке. У продавници све што ми је било понуђено учинило му се прекрасно. Да је било већи избор, **Џан би још више долара оставио Југофилателији**, а овако понео је све што је могао, јер како не би када су то све веома јефтине марке — тако је барем њему изгледало.

Касније, код куће у Вашингтону почео је да мења мишљења. Ту, после посете највећих филателистичких радњи још увек је био кратак, беспомоћан гледајући на празнине у албуму. На љубазност овдашњих трговаца није вредело полагати много наде, њихова пажња није му помогла око Есперанта, блокова Железница, итд. Са предратном Југославијом и другим нашим старим маркама као да су све галије биле потопљене.

У сличним ситуацијама, када су били у питању грчке марке, Џан је знао и прибегавао је најсигурнијем решењу — обраћао се директно трговцима марака у Грчкој. Оданде би му редовно стизала утеха, било то у нарученим маркама, или неком врстом обећања да ће се његовој **манко** листи посветити брига и даће бити услужен првом могућом приликом, или ако ништа више, упућавали су га барем на најповољнију фирму овде у САД. Зато то не би био случај и са Југофилателијом — резоновао је Џан. Оптимизма је било још и више с обзиром да је Југофилателија једини наш претставник трговине маркама. Може ли ко бити боље упознат са стањем у земљи да је сусед покуповао све марке да им вештачки подиже цене. Не треба много речи за објашњење да је оптимизма непримењив у нашем случају. То је било јасно нашем новом скупљачу југословенских марака после првог одговора из Београда. Показало се на његово изненађење да је могао бити боље снабдевен југословенским маркама из суседне Грчке него од Југофилателије. Дотле је само сумњао, а после примакао наша два каталога А и Б за 1966. годину чинило му се непобитно — све је говорило у корист фаворизирања једино послератних марака.

— Мени тај ваш каталог много не помаже, ја се још увек служим СЦОТТ — ом.

— Како не помаже?! Зашто би СЦОТТ био бољи?

— Можда ви ваше марке знате по називима, — чудно ме гледајући, настављао је Џан — али за мене, . . . мени ни са речником није лако. Верујем да су у истом сосу и нови југословенски филателисти. Биће да је то због политичке нетрпљивости предратних режима. Нисмоли у праву? Мој сабеседник за тренутак је очекивао одговор, па наставио.

— Знате ви сигурно имате те каталоге, онај дебљи има лепе фотографије, има цене за сваку поје-

диначну марку, има чак и висину накладе, треба ли још више да кажем за упоређење са оним бедним првим каталогом.

Ту смо се тек отрезнили и схватили Џана, разумео сам да је оправдано незадовољан изгледом нашег А каталога, где сем броја страница, радног броја серија и укупних цена једва да је ишта више речено.

— Па ви незнате није вам објашњено!

— Не, ко би ми објаснио? Ако има о томе у каталогу ја још нисам довољно научио ваш језик, са речником је мукотрпан посао, не треба да вам причам.

— А, каталоге сте наручили из Југославије?

— Да, од Југофилателије из Београда.

— Какав пропуст! — надовезах ја.

— Кажем ја вам! Они тамо немају бољих марака, сувише су модерни.

Јасно ми је било да та човек заслужује „обрад“у, да му могу користити пристојним објашњењима каква ће он тешко покупити у овој пространој земљи.

Први део нашег разговора одржао се у гужви пред излошцима марака кнежевине и краљевине Србије у главној сали Шесте америчке међународне филателистичке изложбе — СИПЕХ у Вашингтону. Одавде смо се били повукли у мирнији кутак, где сам на тенане објашњавао моме новом пријатељу све оно што би га могло интересовати у вези набавке наших марака. Разуме се да нисам пропустио да изгладим неспоразум са каталогом А, тј. да му покажем прошлогодишњи каталог. У разговору ухватио сам се врло наивно у „погрешки“ да се радије служим старијим каталогом из 1965. год. јер је са фотографијама — примедба која је очигледно веома годила Џану. Видећи да га је та књижица заинтересовала, јер је ту по први пут сазнао о величини неких старих издања, учинио сам то што би сваки од нас учинио — сада сам приморан да тренирам своју момерију служећи се најновијим каталогом без слика.

Симпатичног филателисту Џана оставио сам охрабреног, да већ ако не постоји ниједан филателистички клуб у Америци заинтересован искључиво југословенским маркама, то увек може да рачуна на мене, на свесрдну сарадњу, која се може показати обострано корисна.

Мирослав Шанта

ОСЕНЕ I PIKAZI

NOVI MIHELOV SPECIJALNI KATALOG

Izašao je nov Mihelov specijalni katalog za Nemačku i Nemačko područje za 1967/68 godinu. Katalog ima 852 strana, 5.366 slika, 54.997 oznaka cena; povezana je u celo platno i staje 24.50 N. maraka.

Ovo je drugo izdanje specijalnog Mihelovog kataloga i u mnogome je potpunije i tačnije od prvog izdanja 1964. godine. Obrada maraka i osobenosti je vrlo pedatna, i sadrži sve što sakupljači treba da znaju, i to kako oni što se bave specijaliziranjem, tako i oni koji sabiraju tkzv. »normalne« marke. Interesantno je napomenuti da su cene novijih nemačkih maraka ostale bez malo iste kao u katalogu za 1966. godinu, dok su neka izdanja čak i izgubila u ceni! Povećana je vrednost klasičnih maraka, od kojih neka i znatno.

Izpavač: Švaneberger Album, Evgen Berlin GMBH, 8 München 12

NOV MIHELOV KATALOG ZA NEMAČKU I NJENO PODRUČJE ZA 1967. god.

Gotovo istovremeno kada i specijalni, izašao je i »normalan« katalog za Nemačko područje za 1967. god. Katalog sadrži 368 strana uobičajenog formata sa 4.167 kliširanih maraka, 28.831 oznaka cena, trobojne folije korice i staje, kao i ranijih godina, samo 4,50 maraka.

Cene nemačkih maraka ostale su iste kao u specijalnom katalogu za 1967/68. godinu. Mi smo napomenuli, da su cene najnovijih izdanja u tom katalogu ostale, gotovo iste, kao u katalogu iz 1966. god. To je veliko iznenađenje, koje je Mihel katalog priredio filatelistima. Cena nekih maraka, koje su do sada rapidno skakale, sada stagniraju, ili su u padu. Poznata serija franko marka »LOVAČKI ROG« sada вреди 1.800— odnosno 20—mk. (ranije 2.200 i 18 mk.). Serija »HOJS« izgubila je u ceni za 35 mk. Franko serije 1961/64. god. »ZNAMENITI NEMCI«, za 10 mk. itd. Marke izdate za zapadni Berlin, uglavnom stagniraju, a neke su izgubile u ceni: »ERP« za 30 mk. Lorcinaj takođe za 30 mk. itd. Poskupela su samo neka dobrovoljna izdanja, i to vrlo malo, gotovo simbolično. Marke DDR, naročito prva izdanja, dobile su u ceni (Debria, 250 g. Akademije nauka i dr.). Međutim, nismo uočili nijedno smanjenje cena maraka Nemačke Demokratske Republike!! Marke ranijih nemačkih kolonija dobile su u ceni, od kojih neke i osetno (Marianska i Maršalovi otoci i dr.). Marke

Sarske oblasti, takođe sada bolje kotiraju. Neka okupaciona izdanja iz II svetskog rata sa naše teritorije dobila su u ceni: Kotor, provincija Ljubljana, Crna Gora (izdanja od 10. XI 1943. sada vrede 4000 maraka, od kojih samo marka od 10 lira 3.500 mk.). Srbija i Zadar. U septembru izlazi Mihelov katalog za Evropu, kao i Cumštajnov, Iverov i dr. katalozi pa ćemo se i na njihove obrade i cene naknadno osvrnuti.

S. O.

ФИЛАТЕЛИСТА

ЧАСОПИС САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

БЕОГРАД, Сремска ул. бр. 6
Поштански фак 207

Жиро-рачун код Народне банке
СФРЈ ФИЛАТЕЛИСТА
601-8-276

БЕОГРАД

УРЕДНИЦИ: М. К. Ивановић,
Др. Новаковић, С. Остојић и
Д. Главоњић.

Главни уредник:

Душан ГЛAVOЊИЋ

Претплата за целу годину
10 нов. дин. Поједини примерак
у продаји 1,20 нов. динара; за
децу са специјалним жигом 0,60
нов. дин. примерак.

Лист излази двомесечно или
према потреби, и одрасли чла-
нови Савеза га добију бесплат-
но, ако уредно плаћају члана-
рину.

FILATELISTA

Organe de L'Union des Philatélistes
de la Serbie

BEOGRAD — Boite Postale 207
Revue Bimensuelle

Rédigée par je comité de redaction
L'Abonnement annuel:

Pour le Yougoslavie 1000 Dinars
Pour l'étranger 10. — fr. ou. 2. —
— S USA

LA VIE PHILATELIQUE En Yougoslavie

Comme nous avons déjà noté dans notre précédent numéro, l'Exposition philatélique consacrée au Centenaire du premier timbre-poste serbe, fut organisée à Beograd par les soins de la Communauté yougoslaves des postes, télégraphes et téléphones.

L'Exposition fut ouverte le 25 juin 1966 et resta ouverte jusqu'au premier juillet. Elle rassemblait plus de 3000 exponats donnant une illustration et une documentation approfondie. Bien que l'Exposition était limitée aux participants yougoslaves, elle fut tout de même une vraie retrospective.

Les visiteurs ont pu admirer avant tout les nombreux exponats des timbres-poste classiques de la principauté de Serbes. Etaient présentes plusieurs collections de nos membres qui remportèrent les médailles d'or aux Expositions Internationales. Une gamme très variée des lettres préphilatéliques complétait et illustrait le développement de la poste en Serbie avant l'emploi du timbre-poste.

Outre la partie classique de la Philatélie, L'Exposition donnait un aperçu très illustré du développement postérieur de la poste et de ses fonctions ainsi que l'évolution du timbre-poste dans les temps modernes.

Une énumération des thèmes représentés à l'Exposition peut donner une idée de son envergure. Voici les principaux thèmes traités et illustrés à l'Exposition:

Lettres et documents préphilatéliques,
Les timbres-poste classiques de la Serbie,

Serbie,

Les entiers postaux,

Les cachets postaux,

La poste aérienne,

La poste militaire pendant la Première guerre mondiale,

Les Centenaires du timbre-poste dans le Monde,

L'Union Postale Universelle (UPU),

Les timbres-poste de la Croix Rouge,

Les timbres-poste consacrés aux Nations Unies;

Les timbres-poste sportifs,

Les premiers vols aériens,

La Philatélie éducative,

»Au service de la paix« (Lettres, cachets et entiers servant aux soldats du Detachement yougoslave incorporés dans UNITED NATIONS EMERGENCY FORCE — UNEF).

La Philatélie décorative (Maximaphilie) etc. etc.

L'Exposition fut ouverte en présence du Président de la Communauté yougoslave des PTT, du Président de l'Union des philatélistes de Serbie, de nombreux notables des postes, télégraphes et téléphones; des philatélistes Belgradois et de leur hôtes venus des villes principales des Républiques socialistes yougoslaves..

Le jury avait lourde besogne car les collections présentées étaient toutes à un grand niveau. On decerna de nombreux prix, 55 en tout. Trois collections obtinrent les plaquettes en or; onze collections furent récompensées par des plaquettes dorées; vingt et une collections méritèrent les plaquettes en argent, huit collections devaient se contenter de plaquettes en bronze et douze de diplôme de mérite.

Quelques milliers de visiteurs qui ont défilé devant les cadres exposés peuvent affirmer le succès de cette Exposition qui marqua le Centenaire.

Milan K. Ivanovitch

O potrebi saradnje u listu

Filatelistička literatura kao da ide korak sa razvojem filatelista. Kod više razvijenih filatelističkih nacija i njihova filatelistička pismenost stoji na višem stupanju, iz prosto razumljivih razloga jer se više ljudi bavi sakupljanjem maraka, više ljudi tragaju za novim, više je međusobne izmene misli pa samim tim i veći je priliv dopisa, i kod veće produkcije više je zarade a produkt je jeftiniji. Drugačije rečeno ovo znači da veća finansijska mogućnost za opstanak kvalifikovanog kadra koji će puno radno vreme posvećivati isključivo pitanjima razvoja filatelije. U takvim sredinama pojavljivaće se nedeljne publikacije prilično velikog obima, ponegde i više nego jedna nedeljno.

Budući da je pred nama još dalek put dok ne budemo mogli ovakvu raskoš sebi da dozvolimo, to ne preostaje ništa pametnije već da što veći broj iz nas, iz kadra filatelista preuzme ulogu dopisnika. Neću da kažem da bismo se mi dobrovoljnim radom odlikovali od na primer Italijana, Engleza, ili Amerikanaca, pošto i u tim zemljama postoji besplatni dopisi uz redovno plaćene urednike i druge neophodne ljude.

Ne čini li vas srećnim kada delite svoje nalaze sa svojim najbližim prijateljima, kada u svojoj brzini da nešto saznate tražite savet drugih, ili ako u albumu imate marke za koje smatrate da se odlikuju od istih redovnih. Ovo bi trebalo da je osobina svakog od nas, pa nije iznenađenje da bismo ponekad i platili — ko što plaćamo za oglase — samo da se naš glas čuje preko stranica ovog časopisa. Dok je ova jedna vrlo pohvalna vrlina dotle postoje i drugi načini srednje filatelističkim časopisima širom sveta motivisani na sasvim drugoj osnovi, tj. hoću reći da postoji grupa ljudi, profesionalci, čija je egzistencija u zavisnosti od razvoja filatelije, i koja već i zbog toga želi da se njihove ideje prenose do poslednjeg sabirača maraka. Ako je takav čovek od zanata istovremeno i sam filatelista njegov će propagandni uspeh biti još zapaženiji. Dopisnici ove vrste su obično prodavci maraka.

Mi imamo 9 prodavnica Jugofilatelije po raznim gradovima sa glavnom kancelarijom u Beogradu. Ko bi trebao da je više zainteresovan filatelističkim životom u našoj zemlji nego svi Jugofilateljini službenici, ti isti čiji je poziv najviše naklonjen upoznavanju naših maraka. Niko od nas sa strane nema te mogućnosti da sedi nad tabacima maraka, da razgleda položaje maraka u tabaku, da zapaža promene boje, papira, zupčenja, da pronalazi savijene uglove, duple pretilske i tome slično, kao ljudi koji su plaćeni za distribuciju maraka. Većina iz njih po svim očekivanjima trebali bi da su i sami filatelisti. Nije stoga preterano ako se prvesteno uputi apel za saradnju u ovom časopisu svim službenicima Jugofilatelije, počevši od direktora pa do najmlađe sekretarice ili prodavačice.

Pa dobro, šta pisati, kako započeti? Pred ovakvim problemima naći će se svaki početnik. Samo ljudi vični svome poslu u stanju su tako reći da izdikтираju kraći člančić u svako doba, po svakoj temi. Ostali, velika većina nemaju niti takvog dara niti znanja lista, i predsednici i sekretari filatelistički razvoj u našoj sredini. Veća je umešnost pronalaziti teme, raspoređivati ih među članstvom i upućivati neuke u posao nego sestiti i sve sam učiniti. Rezultati su veći mada ne uvek kvalitetniji, a da i ne spominjemo pedagoško vaspitni značaj, postignut ovakvim radom. Tema za pisanje ima na pretek upotrebimo li malo mašte i znanja. S obzirom da smo u »stogodišnjici prve srpske marke« bilo ba na primer vrlo interesantno saznati šta se sve moglo naći godine 1866, 1 maja po filatelističkim katalozima, koliko je različitih maraka do toga dana pušteno

u opticaj po celom svetu, a koliko filatelističkih celina — fakta koja se sva lako mogu saznati, i sređena u kraći člančić verujem da bi nas zainteresovala. Zar ne bi bilo, isto tako dobro da se opišu ekonomske prilike onog doba da prema njima upotrebimo vrednost jedne pare, ili celog tabačića od 12, tj. 24 para. Ništa manje nije interesantno da čujemo koliko bi maraka ili tabačića jedan filatelista iz Srbije trebao da pošalje nekom razmenjivaču u Beč ili London za žutu marku od jedne krajcera, ili za crni peni — danas već toliko čuvene marke. Uzmemo li od pretfilatelističkih pisama naći ćemo dosta razlike u tekstu između današnjeg jezika i pravopisa — eto lepa tema za nekog filatelistu-lingvistu. Slične razlike zapažamo na kasnijim filatelističkim celinama, kao i na primer na crnogorskim markama iz 1894. i 1902. godine, gde je jednom PET DESET, a drugi put PEDESET. Od svakidašnjih tema da spomenemo samo neke: »Bogaćenje ili siromašenje naših zbirki u razmeni sa inostranstvom.«, »Priprema i rad oko spremanja izložka.«, »Pronalaženje materijala i opis jedne tematske zbirke.«, itd. Tu takođe spada opis neke izložbe maraka, filatelističke knjige, itd., pa do najobičnijih pitanja i odgovora.

Materijala ima za svakog i dužnost bi bila naša da svaki ponese deo tereta, da podelimo brema sada nošeno na plećima nekolicine najvrednijih iz redakcije Filatelisete.

Miroslav Šanta

ДОСТА АНОНИМНОСТИ

Почињем цитатом само једног писма: „... Друже главни и одговорни уреднице, носиоце ове рубрике „анонимага“. Мора вам се признати да сте врло ратоборни када коментаришете друге, а сами никада много са својим потписом не кажете. Међутим, ја морам и овога пута да останем анониман из тактичких разлога а Ви прокоментаришите ово: како то изгледа да на једној изложби, коју је организовала ЗЈПТТ у Београду у поводу Стогодишњице прве српске марке, три члана жирија добију три највеће награде? Како ли је изгледало то гласање, где један другог предлаже да би и он њега предложио. Познато ми је да Ви често пута употребљавате неке народне пословице као упоребења, па ће те вероватно и овде рећи, „Не лиже во вола да се налиже, већ да и он њега полиже“. Ја толико...”.

Драги друже „Ја толико“. Ја сам један од оних које је Управни одбор СФС делегирао као члана организационог одбора ове изложбе о којој ви говорите, али нажалост, по свом нахођењу, у организацији ове изложбе нисам желео да учествујем. Самим тим не могу ништа ни да кажем о раду жирија и других органа, јер чак ни до сада немам података ко је и какве награде добио, ко је и какав форум сачињавао. Познато ми је као и вама, да је Филателиста, орган Савеза Филателиста Србије учествовао на преко 25 филателестичких изложби у нашој земљи и иностранству и добио преко двадесет награда-диплома и медаља. Сматрали смо да би на овој изложби марака, која обележава стогодишњицу прве српске марке, било некако сасвим логично да учествује, односно узме неки простор и Филателиста, као стручни часопис који је тумачио и тумачи те марке старе Србије. Један од наших уредника Др. Новаковић, опремио је такав изложак и предао организационом одбору, али се, нажалост, из непознатих разлога, овај изложак није појавио. Верујте ми друже „Ја толико“ да бих, када би знао разлог, бар ово питање коментарисао.

Душан Главоњић

НАШИ ЛЕКАРИ—FILATELISTI

U časopisu »Saopćenja«, br. 1 sv. 9. koji izdaje »Pliva« tvornica farmaceutskih i hemijskih proizvoda u Zagrebu, a koji je upravo izašao, objavljen je članak Dr. B. Novakovića »Medicina na našim markama i naši lekari filatelisti«. Članak je u okviru stalne rubrike »Liječnici u slobodno vreme«. Znatan deo prostora posvećen je zaslugama naših lekara za razvoj filatelije posebno u Beogradu, Zagrebu i Sarajevu, a naročito ulozi lekara u osnivanju našeg najstarijeg filatelističkog društva—Hrvatskog filatelističkog društva u Zagrebu, još u prošlom veku. Ovo je prvo filatelističko društvo u Hrvatskoj, Jugoslaviji i na Balkanu.

HANN JOSEF, 7700 EIGELTINGEN, LÖBENRASTR. 4 BONDESREPUBLIK DEUTSCHLAND, KORESPONDIRA NA SRPSKO-HRVATSKOM JEZIKU, TRAŽI RAZMENU ZAPADNONEMACKIH MARAKA ZA JUGOSLOVENSE MARKE.

Dr LIA SERENGAU I ING. MIHAIL SERENGAU, BUCARESTI 9, STR. SPATARULVI 1A, TRAZE KORESPONDENTA ZA RAZMENU MENJAJU TEMATIKU: FLORA, FAUNA, KOSMOS, SPORT I UMETNOST. KORESPONDIRAJU NEMACKI.

Nove uporedne cene naših maraka

Nove cene naših maraka po katalogima Jugofiletalije i svetskog kataloga IVERT.

Broj kat.

Izdanja SFRJ:						
Jugofilat.	Naziv marke	čista novih	poništ. dinara	broj kat. Ivert	čista Ivert	poništ. franaka
1/2	Pomoćno izdanje	0,40	0,20	401/5	0,80	0,70
3/5	Pomoćno izdanje	0,50	0,30	401/3	1,20	1,05
6/9	Redovno izdanje—Tito	0,50	0,30	421/14,16,17	0,65	0,65
10/7	Redovno izdanje—Tito	8,00	1,50	406/10,12,13,15	8,35	1,60
18	AVNO Makedonije	0,30	0,20	418	0,50	0,35
19/20	Crveni krst	1,00	0,80	420/21	1,50	1,20
21/32	Redovna izdanja	8,00	1,00	422/33	9 —	2 —
33	Oslobođenje Beograda	2,00	1,50	419	0,75	0,75
34/45	Ustav serije	22,00	12 —	434/39AB	18 —	8 —
34/45	Ustav serije u paru	35,00	25 —			
46/49	Ustav blokovi	25,00	20 —	B/2AB	11 —	11 —
50/1	Redovno izdanje	2,00	0,10	410/11	3,25	0,35
52/4	Dan pobjede	3,00	1,50	442/4	3,50	1,75
55/8	Kongres PTT služb.	30,00	18 —	445/8	15 —	12 —
59/62	Brčko-Banovići	25,00	12 —	449/52	10 —	6 —
63/4	Svet. Marković	3,00	1,10	453/4	4 —	1 —
65/9	Sveslovenski Kongres	2,50	1,20	455/9	1,75	1,52
70/3	Redovna izdanja	1,50	0,10	478/81	2,25	0,40
74/85	Avionska izdanja	15,00	4 —	AER. 17/22AB	9 —	3,50
74/85	Avionska u paru	30,00	25			
86/8	Gorski vijenac	1,50	0,80	460/2	1,25	0,85
89/1	Fiskultura	5,00	3 —	463/5	4 —	2 —
92/4	Balkanijada	5,00	3,50	466/8	3,50	2 —
95/6	Istra	0,80	0,40	469/70	1,10	0,65
97/0	Šamac-Sarajevo	2,00	1,50	471/4	1,75	1,50
101/3	Vuk Karadžić	2,00	1,00	475/7	1,50	1 —
104/6	Borba protiv TBC	1,00	0,80	499/501	1,50	1,25
107/9	Velesajam	0,70	0,50	482/4	0,90	0,75
110/2	V kongres SKJ	1,20	0,60	489/91	1,50	1 —
113/5	Akademija	2,00	1,50	492/4	1,50	1 —
116/9	Dunavska konfer.	3,00	2,00	495/8	2,75	2,50
120/3	Lovrenc Košir	2,50	1,50	485/88	2,75	1,75
124	Lovrenc avionska	2,50	2,00	A 23	2,50	2,50
125/7	Balkanske igre	P 10,00	10 —	502/4	13 —	12,50
128/4	Grbovi	20,00	15 —	505/511	10 —	10 —
135/7	Prešern	2,00	1,50	512/14	2 —	1,50
138/9	Planica	7,50	4 —	515/6	5 —	3,50
140/2	Makedonija	15,50	10 —	517/19	7,50	6 —
143/5	Makedonija avionska	30,00	30 —	A 24/26	35 —	30 —
146/8	UPU	20,00	12 —	520/22	19 —	12 —
149/2	Redovna izdanja	1,20	0,20	530/43	9 —	3,50
153/0	Redovna izdanja	3,00	1,20			
161/4	Željeznica serije	40,00	20 —	523/26	15 —	10 —
165/6	Željeznica blokovi	200,00	120 —	Bl. 3 A B	80 —	70 —
167/9	Auto put	1,50	0,80	527/9	1,25	0,80
170/3	Redovna izdanja	0,80	0,20	SER. 530/43		
174/7	Prvi maj	25,00	12 —	544/7	13,50	7 —
178	Dečja nedelja	0,30	0,20	548	0,40	0,15
179/3	Ruma avionska	40,00	20 —	A 27/31	25 —	11 —
184/8	Sahovska olimpijada	60,00	25 —	549/53	32,50	12,50
189/0	Prva privreda	35,00	12 —	554/60A	18,50	5,50
201	Velesajam	0,40	0,10	561	0,40	0,20

202/7	Mornarica I	20,00	12 —	562/7	12,50	5 —
208	27 marta	1,00	0,80	569	0,90	0,60
209/0	Osvobodilna fronta	1,50	0,50	570/1	1 —	0,65
211	Dečja nedelja	0,50	0,20	568	0,50	0,30
212/0	Druga avionska	100,00	50 —	32/40 A	85 —	32,50
221	ZEFIZ	1,80	1,50	A 41	2,50	2 —
222	ZEFIZ blok	250,00	200 —	B 4	100 —	85 —
223/5	Planinari avionska	130,00	65 —	A/42/44	54 —	30 —
226/7	Ustanak u Srbiji	1,50	0,50	576/7	1,10	0,65
228/9	Ustanak u Crnoj Gori	1,50	0,50	578/9	1,20	0,65
230/1	Ustanak u B i H	1,50	0,50	574/5	1,10	0,65
232/3	Ustanak u Hrvatskoj	1,50	0,50	572/3	1,10	0,65
234/5	Padobraneci avionska	140,00	70 —	A 45/6	61,50	30 —
236/8	Zaslužni ljudi I	18,00	10 —	582/4	10 —	4,75
239	Velesajam	0,60	0,20	585	0,60	0,40
240/1	Ustanak u Makedoniji	1,50	0,50	580/1	1,10	0,65
242/3	Privreda II	30,00	2 —	588/99	22,50	3,50
254/7	Treća avionska	35,00	5 —	ser. 32/40 A		
258	Njogoš	4,00	1 —	586	2 —	0,75
259	Dan JNA	1,00	0,10	587	1,25	0,60
260	Tito avionska	15,00	8 —	A 74	11 —	6 —
261/3	Tito rođendan	30,00	20 —	607/9	12,50	8 —
264	Dečja nedelja	5,00	1 —	610	2 —	0,75
265/1	Privreda III	5,00	0,50	600/606 A	4,50	1,20
272/7	Olimpijada Helsinki	150,00	50 —	611/16	55 —	25 —
278/0	Mornarica II	40,00	20 —	618/20	17,50	8,50
281	JUFIZ I	10,00	5 —	617	5 —	3,50
282/5	VI kongres SKJ	20,00	6 —	621/4	7 —	4 —
286/7	Nikola Tesla	5,00	1 —	625/6	2,75	0,90
288/0	Umetnost UN	45,00	15 —	627/9	18,50	10 —
291/4	Auto-motv trke	25,00	7 —	630/3	15 —	4 —
295	Tito	8,00	2 —	637	5 —	1,25
296	Esperanto	2,50	1 —	638	1,25	0,75
297	Esperanto avionska	350,00	300 —	A 48	125 —	100 —
298/9	Ilindenski ustanak	5,00	2 —	639/40	2,75	1,50
300	Istra	1,00	0,40	641	1 —	0,90
301	Branko Radičević	1,00	0,40	642	1 —	0,50
302/4	AVNOJ	30,00	15 —	634/6	10 —	7 —
305/6	Životinje I	300,00	150 —	643/54	110 —	40 —
317	JUFIZ II	7,50	6,00	655	5 —	5 —
318/1	Prvi srpski ustanak	90,00	25 —	656/9	26 —	8 —
322/6	Zaslužni ljudi II	90,00	55 —	660/64	25 —	20 —
328/9	Dsbrovačke igre	10,00	2 —	665/6	5 —	1,60
330	Grafika	3,00	1 —	676	1,50	0,75
331	Kongres gluvih	1,00	0,40	677	1,25	0,75
332/0	Cveće I	100,00	30 —	667/75	55 —	17,50
341	OUN	5,00	2 —	678	4 —	3 —
342	Republika	0,80	0,30	679	0,75	0,50
343/4	Umetnost I	150,00	85 —	680/91	60 —	50 —
355	JUZIZ III	1,00	0,30	692	1,50	1 —
356	JUFIZ blok	7,00	3 —	B, 5	5,50	5,50
357	JUFIZ avionska	2,50	2,00	A 49	3 —	2,50
358	Tehnika avionska	2,00	0,80	A 50	1,75	1 —
359/2	Nikola Tesla	9,00	3,50	693/6	6,50	3,50
363/1	Životinje II ribe	100,00	30 —	697/05	55 —	16 —
372/9	Olimpijada Melburn	60,00	18 —	706/13	45 —	15 —
380/8	Cveće II	80,00	25 —	714/22	40 —	15 —
389/0	Radnički saveti	2,50	0,80	723/4	2,50	1,50
391/4	Gimnastrada	15,00	5 —	725/8	8,50	3,50
395/0	Folklor I	30,00	15 —	730/5	17,50	7,50
401	Oktobarska revolucija	0,80	0,20	729	0,75	0,50
402/6	Zaslužni ljudi III	40,00	15 —	736/40	16,50	6,50
407/8	Automat I	2,50	0,40	742/3	2 —	0,50

409	VII kongres SKJ	0,80	0,20	741	0,75	0,50
410/8	Životinje III	45,00	18,00	744/52	37,50	12,50
419	PTT Muzej	1,00	0,20	753	0,65	0,35
420	Sutjeska	0,80	0,20	754	0,65	0,35
421	Marin Držić	1,00	0,20	755	0,65	0,35
422/35	Industrija I	40,00	3 —	756/69	27,50	9 —
436	Geofizika	2,00	1 —	770	1,50	0,90
437	Geofizika avionska	48,00	15 —	A 51	30 —	12,50
438	Dan prava čoveka	3,00	0,80	771	2,50	1,50
439/7	Turizam I	14,00	4 —	772/80	12 —	3, —
448	40 godina KPJ	0,60	0,20	781	0,75	0,40
449	JUFIZ IV	1,80	1,00	782	1,50	0,75
450/8	Cveće III	50,00	20 —	783/91	25 —	11 —
459/6	Slet partizana	30,00	12 —	801/808	20 —	7,50
467/3	Industrija II	8,00	0,50	792/8	5,50	2,25
474/5	Automat II	1,20	0,20	799/800	1 —	0,30
476	Velesajam	0,80	0,20	809	0,75	0,35
477/4	Olimpijada Rim	28,00	12 —	810/17	20 —	8,50
485/3	Životinje IV	45,00	20 —	818/26	22,50	8,50
494	Lenjin	1,50	0,25	827	0,60	0,20
495/7	Nuklearna izložba	2,50	0,80	828/30	4,75	1,75
498/2	Jubileji	7,00	2,50	831/35	7,50	2,50
503/8	Zaslužni ljudi IV	10,00	4 —	836/41	10 —	4,50
509/0	Automat III	0,60	0,10	869/70	0,60	0,30
511	Nuklearna	0,80	0,20	842	1,25	0,30
512/20	Cveće IV	25,00	10 —	843/51	15 —	6 —
521/5	20 godina ustanka	10,00	4 —	871/75	5,50	3,25
526	„ blok	120,00	70 —	B/6	40 —	40 —
527/8	Beogradska konferencija	2,00	0,50	876/7	2,25	1,50
529/0	Beograd. konferencija avionska	20,00	12 —	A 52/3	22,50	17,50
531	„ „ blok	35,00	25 —	B/7	30 —	30 —
532	Vizantolozi	0,80	0,20	878	0,75	0,30
533/8	Folklor II	12,00	4 —	879/84	7,50	5 —
539	Vukalović	0,80	0,20	885	0,75	0,25
540	Dan JNA	0,70	0,20	886	0,75	0,25
541	Miladinovci	0,80	0,20	887	0,75	0,25
542/8	Industrija III	90,00	13 —	852/68	90 —	27,50
559	Malaria	2,50	0,50	888	1,75	0,90
560	UNICEF	2,50	0,50	889	1,50	0,90
561/2	UNESKO	3,50	0,60	890/1	2,75	1 —
563/1	Turizam II	7,00	3,50	892/900	8,50	4 —
572/5	Tito rođendan	9,00	4 —	901/4	6,50	3,75
576/9	Tito rođendan blok	10,00	7 —	B 8	9 —	9 —
580/8	Životinje V	4,50	20 —	905/13	18,50	8,50
589/6	PEA serija	18,00	10 —	914/21	12 —	7,50
597	PEA blok	20,00	16 —	B 9	17,50	17,50
598	Dečja nedelja	0,50	0,10	922	0,40	0,25
599/4	Umetnost I	20,00	8 —	923/8	10 —	4,50
605	Borba protiv gladi	1,20	0,20	929	1,25	0,75
606	Mohorović	1,20	0,20	930	1 —	0,65
607/12	Cveće V	12,00	4,50	931/6	6,50	3 —
613/8	Turizam II	5,50	2,50	937/42	5 —	2,75
619/1	Sutjeska	1,80	0,60	943/5	1,65	0,65
622/4	V evropski kup	6,00	25 —	946/8	3,75	1,50
625/8	Meštrović	8,00	4 —	949/52	4,50	2,50
629	Dečja nedelja	0,40	0,10	953	0,40	0,15
630	AVNOJ	0,40	0,10	960	0,45	0,15
631/6	Umetnost II	12,00	5 —	954/59	7,50	3,50
637/1	Zaslužni ljudi V	6,50	3,50	961/65	4,50	2,50
642/7	Leptiri	13,00	6 —	966/71	10 —	5,50
648	Vatrogasac	0,40	0,10	972	0,45	0,20
649/4	Olimpijada Tokijo	10,00	4 —	973/8	10 —	5 —
655/6	Skoplje	1,40	1,30	979/80	1,20	0,75

657	Vis	0,40	0,10	981	0,40	0,20
658/3	Folklor III	10,00	4 —	982/87	8 —	5 —
664/5	Marks-Engels	1,40	0,30	988/9	1,20	0,60
666	Dečja nedelja	0,40	0,10	990	0,45	0,25
667	Oslobođenje Beograda	0,40	0,10	991	0,40	0,20
668/3	Umetnost III	10,00	4 —	992/7	10 —	5,50
674/6	VIII kongres SKJ	4,00	1,50	998/1000	2,80	1,35
677/8	Spent	5,50	1,50	1003/4	3 —	1,50
679/4	20 godina oslobođenja	10,00	2,50	1006/11	7,50	4 —
685	Kurir Jovica	0,35	0,10	1005	0,45	0,20
686	UIT	0,70	0,10	10/2	0,90	0,50
687/8	Đerdap	1,50	0,30	1001/2	1,25	1,25
689/0	Đerdap blok	11,00	5 —	B 10	10 —	10 —
691/6	Cveće VI	10,00	3,50	1013/18	7,50	4 —
697	OUN	0,70	0,10	1019	0,75	0,40
698/3	Turizam IV	6,50	1,50	1020/25	7,50	4 —
704/5	Redovna izdanja	0,60	0,02	1027/8	0,45	0,20
706	Dečja nedelja	0,40	0,10	1026	0,30	0,15
707/2	Zaslužni ljudi VI	11,00	3,50	1031/36	7,50	5 —
713/4	Redovne	0,70	0,02	1029/30	0,60	0,30
	Sport 1966			1037/41	8,25	4,40

NOVE MARKE

ALBANIJA

— **Anton Zako Cajupi**, 100-godišnjica smrti — Portret u medaljonu albanskog pjesnika, te grančice lovora, 0.40 i 1.10.

— **Morske zvijezde** — *Palmipes Membranaceus*, 0.15; *Asterias Glacialis*, 0.25, *Ophiothrix Fragilis*, 0.35; *Astropecten Aurantiacus*, 0.45; *Echinaster Sepositus*, 0.50; morski krastavac, *Holothuria*, 0.60; morski jež, *sphaericlinus Granularis*, 0.70.

ANDORA

— **Cvijeće** — (Španjolsko izdanje redovnih maraka) *Narcissus Pseudonarcissus*, žuti sunovrat, 0.50; *Dianthus Caryophyllus*, vrtni klinčić, 1.00; *Narcissus Poeticus*, bijeli sunovrat, 5.00; *Heleberus Cohi*, čemerička, 10.00.

BELGIJA

— **Nacionalno znanstveno nasleđe** — Motivi iz znanstvenih i kulturnih ustanova Belgije: Kraljevski Institut za prirodne nauke — kostur predhistorijskog sisavca *Iguanodon Bernissartensis*, 1.00; Kraljevski Muzej za srednju Afriku: glava muškarca iz Luluwe (Kasai, Kongo), te domorodački životni spiralni uzorak izrađen u pijesku, 2.00; Kraljevski Meteorološki Institut — različiti sniježni kristali, 2.00; Kraljevski Državni arhiv — zlatni pečat s jedne povelje Karla, V, 3.00; kraljevska biblioteka — lik srednjovečnog učenjaka historičara za radnim stolom, 3.00; Kraljevski opservatorij — komet Arend-Roland na zvijezdanoj nebu 8. 11. 1956., te teleskop opservatorija, 6.00; Institut za istraživanja Svemira — satelit, svemirska raketa u letu, te dio zemaljske kugle, 8.00 — (**Kr. Institut za prirodne nauke** osnovan je 1846. godine, te među ostalim sakuplja primjerke današnje i fosilne faune specijalno evropske; prikazani *Dinosaurius* dugačkog je repa, visok 5 m, a živio je u našim krajevima prije 150 milijuna godina. — **Kr. Muzej za Srednju Afriku** bavi se znanstvenim istraživanjem s područja geologije i mineralogije, zoologije Afrike, kulturne antropologije, te biologije. — **Kr. Meteorološki institut** osnovan 1919. godine aktivan je na svim poljima geofizičke znanosti, te vrši istraživanja na polju atmosfere fizike i kemije, hidrometeorologije, sunčanog sistema, jonosfera, atmosfere i kriticeta, radioaktivnosti zraka i geomagnetizma).

BERLIN

— **Njemačke građevine iz dvanaest stoljeća** — (Nova serija sa crtežima povećanog formata izrađena u dubokotisku) — (Pomoranija) **Stettin** — **Szczecin** — »Berlinska vrata« tvrđave, barokna građevina iz 1740. godine, 0.05; (Falačka) **Kaub** — Panorama gradine »Pfalzgrafestein« na Rajni, srednjovečne građevine iz 1327. godine, 0.08; (Istočna Prusija) **Königsberg** — **Kaliningrad** — Pročelje zgrade »Zschocksches Damenstift«, građevina u ranom klasicističkom stilu iz 1788. godine, 0.90.

BUGARSKA

— **Borci protiv fašizma** — Portreti boraca za oslobođenje naroda ispod fašističkog jarma u staroj monarhofašističkoj Bugarskoj i za vrijeme Drugog svjetskog rata: Metodije Satarov (1898—1944), 0.02; Vlado Tričkov (1899—1944), 0.03; Vlčo Ivanov (1880—1925), 0.05; Rajko Daskalov (1886—1923), 0.10; general Vladimir Zaimov (1888—1942), 0.15. Na vrednotama od 0.02, 0.03, 0.05 i 0.13 nalazi se i amblem Komunističke partije Bugarske (srp, čekić i petokraka zvezda), a na vrednoti od 0.10 amblem Radničke partije Bugarske (četvorolisna detelina). — **Sovjetska mesečeva stanica »Luna 9«** — Alegorički crtež: lebdeći ženski lik pruža ruku prema Meseću, spomen-blok s vrednotom od 0.60. — (Svemirska stanica »Luna 9« uspešno je pristala na površinu Meseca dana 3. 2. 1966.).

KIPAR

— **General K. S. Thimayya** — Portret biv. zapovednika mirovnih snaga UN na Kipru, koji je umro 18. 12. 1965. u Nikoziji, te amblem organizacije UN, 0.050.

ČEHOSLOVAČKA

— **Leptiri** — *Iphiclidus Podalirius*, 0.30; *Colias Palaeno*, 0.60; *Apatura Ilia*, 0.80; *Parnassius Apollo*, 1.00; *Panaxia Dominula*, 1.20; *Epicallia Villica*, 2.00. — **Etnografski Muzej »Vojtech Naprstek« u Pragu**, 100-godišnjica utemeljenja — (Djel sjeveroameričkih Indijanaca) Grupa Indijanaca, indijanski čamac »Canoe«, te tipični stožasti indijski šator »Teepee«, 0.20; tomahawk, sekira prerijskih Indijanaca, 0.30; tri različita indijanska totema plemena Haida (severozapadna obala SAD), 0.40; skulptura duht Kačine, izaslanika bogova plemena Hopi iz Arizone, 0.60; Indijanac na konju s napetim lukom lovi bizona, 1.00; »Calumet« indijanska lula mira plemena Dakota, te indijanski pokrivač za leđa, 1.20; glava indijanskog poglavice iz plemena Dakota, 1.40 — (**Vojtech Naprstek**, 1826—1894, če-

ški javni radnik i vođa čeških liberala, aktivno je sudelovao u revolucionarnim borbama 1848. godine te je zbog toga morao pobeći u Ameriku. Tamo je živeo 10 godina i za to vreme proučavao život američkih indijanaca sabirajući brojne predmete iz raznih plemena. Osim toga organizirao je politički i kulturni život američkih Čeha i izdavao prve češke novine u SAD. Nakon povratka u domovinu osnovao je 1862. muzej, kojemu je poklonio sve sabrane predmete, koji su postali temelj današnjeg Etnografskog muzeja).

DANSKA

— **Zaštita prirodnih lepota Danske** — Stari drvo-red Holte kraj dvorca Bregentved, 0.80.

FINSKA

— **Prve poštanske marke s vrednotama u finskoj valuti, 100-godišnjica** — Unutrašnjost poštanskog ureda iz 1866. godine, te likovi poštarice i poštar, 0,35 — (Ova marka mogla se kupiti samo na filatelističkoj izložbi NORDIA 1966. održanoj u Helsinkiju od 11—15. 6. 1966. i to uz ulaznicu od 1.25 M).

FRANCUSKA

— **Pripojenje Lotaringije i vojvodine Bar Francuskoj, 200-godišnjica** — Portret kralja Ljudevita XV, dvorac, te grbovi Lotaringije i Bara, 0.25.

— **Francuska Akademija znanosti, 300-godišnjica utemeljenja** — Portret Bernarda Le Boviera de Fontenellea, prvog stalnog tajnika Akademije, te dva prizora iz znanstvenog rada Akademije u vreme utemeljenja, 0.60. — (Akademija znanosti osnovana je po Colbertu 1666. godine u svrhu proučavanja na polju matematike, fizike, hemije i drugih prirodnih znanosti. Imala je 66 članova i 2 stalna tajnika. — **Bernard Le Bovier de Fontenelle, 1657—1757**, francuski pisac i filozof, bio je pristaša mlade generacije pisaca i eksperimentalnih nauka. Kao čisti racionalist prvi se pobunio protiv moralno-religioznih principa 17. stoleća. Pored popularno-filozofskih dela i popularnih dela eksperimentalnih nauka značajno mu je delo »Povijest Akademije znanosti«).

— **19. Međunarodni željeznički kongres, Pariz 1966.** Željezničke tračnice, globus simbolički okružen tračnicama, te Eiffelov toranj u Parizu, 0.60.

— **Umetnička dela** — Reprodukcijska dela »Novorođenče« (dve žene pokraj novorođenčeta) francuskog slikara Georgesa de La Toura, 1.00.

— (**Georges de La Tour, 1593—1652**, francuski slikar, originalni je umetnik koji do krajnjih mogućnosti primenjuje kontraste svetla i tame, prikazujući realistički jednostavne teme većinom biblijskih naziva. Svetlost se iz zaklonjenog izvora širi po slici u jakim mlazovima, stvarajući plastičnost prostora i predmeta).

— **Znameniti ljudi Francuske** — Francuski kompozitor **Gabriel Fauré (1845—1924)** — portret, likovi Uliksa i Penelope, te u pozadini izvadak iz partiture njegove opere »Penelopa«, 0.30 + 0.10; ruski učenjak **Elie Mečnikov (1845—1916)** — portret, mikroskop, te stara zgrada Pasteurovog instituta u Parizu, 0,30 + 0,10; francuski historičar **Hippolyte Taine (1828—1893)** — portret, te zgrada u Menthonu u kojoj je živio, 0.30 + 0.10. — (**Gabriel Fauré, 1845—1924**, francuski kompozitor i direktor Konzervatorija u Parizu od 1905 do 1920., predstavnik je nove francuske škole, pa se njegove kompozicije ubrajaju u modernu glazbu. Najuspelije su mu kompozicije za glasovir, a komponirao je i opere, crkvenu muziku, orkestralna dela, te zborne kompozicije i scensku muziku. — **Ilija Ilić Mečnikov, 1845—1916**, ruski učenjak, zoolog i biolog živio je i delovao u Francuskoj od 1888, te je u Pasteurovom institutu organizirao laboratorij u kojemu je radio do konca života. Godine 1833. otkrio u Messini fagocitozu bakterija putem belih krvnih telašca. Godine 1908. dobio je Nobelovu nagradu za svoja istraživanja. — **Hippolyte Taine, 1828—1893**, francuski historičar, filozof i estetičar, kao pristaša pozitivizma naglašava ovisnost historijski znamenitih ličnosti o poreklu, okolini i stupnju razvoja, te pokušava objasniti historijske događaje kao delovanje zakona prirodnih nauka. Za umetnička dela tvrdi da su produkt rase, tj. specifičnih osebina naroda u kojem su nikla, zatim sredine, tj. geografskog okvira i historijskih prilika).

ITALIJA

Propaganda turizma — Obrisi stiliziranog klasičnog kapitela, unutar kojeg se nalaze crteži različitih kulturnih spomenika i građevina i to: brdski motiv, Palazzo Vecchio u Firenci, Koloseum u Rimu, kupola crkve sv. Petra u Rimu, katedra-

— **Vijadukt Oleron, predaja prometu** — Vijadukt gledan s obale u pravcu otoka Olerona, te geografska karta otoka Olerona i susednog obalnog područja, 0.25. — (Otok Oleron nalazi se ispred francuske obale u blizini ušća reke Žironda u Atlantik. Vijadukt kojim je otok sada spojen s obalom dugačak je 3.027 metara, te spada među najduže vijadukte u Evropi. Počiva na 45 stubova visine između 3,29 i 25,70 m, koja visina ovisi o tome da li se stubovi nalaze na čvrstom tlu ili na morskom dnu. Širok je 10,00 m te pored kolovoza od 7,00 m ima još i dve biciklističke staze i dva pešačka hodnika).

la u Milanu, kosi toranj u Pizi, tvrđava Anžuvina u Napulju, hram Concordije te stupovi Kastora i Poluksa u Agrigentu, crkva sv. Marka u Veneciji, te valovite crte kao simbol mora, izvan kapitela nalazi se tekst »Posjetite Italiju«, 20.00. — **20 godina Republike** — Veliko slovo »I« u bojama italijanske nacionalne zastave, grančica maslina, te naokolo slova prigodni tekst, 40.00 i 90.00.

MADZARSKA

— **Organizacija Mladih pionira, 20-godišnjica** — Lik mlade pionirke, amblem organizacije, te kitavijeca, 0.60.

— **Nikola Zrinski (Miklos Zrinyi)**; 400-godišnjica smrti — Portret zapovjednika i junačkog branitelja mađarske tvrđave Siget (1508—1566), te lik Zrinskog u negativnom crtežu kada poziva branitelje Sigeta na posljednji juriš (prema slici mađarskog umjetnika Bertalana Szekelyja), 2.00. — **Nikola Zrinski**, 1508—1566, hrvatski ban od 1543 do 1556. ratovao je s Turcima, te ih 1542. pobijedio pred Peštom. Kada je od kralja Ferdinanda I dobio u feudalni posjed cijelo Međimurje s Čakovcem, preselio je sjedište Zrinskih iz Zrina u Čakovec. Kao vrhovni kapetan područja na desnoj obali Dunava morao je braniti tvrđavu Siget, koju je 5. 8. 1966. počeo opsjedati turski sultan Sulejman II na svom pohodu na Mađarsku. Turska premoć dovela je do pada tvrđave 7. 9. 1566. kada je Zrinski s ostacima posade, većinom Hrvata, provalio iz tvrđave i poginuo junačkom smrću. Za vrijeme opsade Sigeta umro je i sam sultan Sulejman).

— **Sandor Koranyi**, 100-godišnjica rođenja — Portret mađarskog liječnika i učenjaka (1866—1944), 2.00.

— **Lovački trofeji** — *Vulpes Vulpes*, lisica, 0.20; *Sus Scrofa*, vepar, 0.60; *Felis Silvestris*, divlja mačka, 0.70; *Capreolus*, srndač, 0.80 i 0.80 sa privjeskom na kojem je prikazan lovački trofej srndača osvojen 29. 7. 1965. u Martonvasaru; *Cervus Elaphus*, jelen, 1.50 i 1.50 sa privjeskom na kojem je prikazan lovački trofej jelena osvojen 18. 9. 1963. u Szentegatu; *Dama Dama*, jelen lopataš, 2.50 sa privjeskom na kojem je prikazan lovački trofej jelena lopataša osvojen 10. 10. 1965. u Gyulaju; *Ovis Musimn*, ovan muflon, 3.00.

— 8. Svjetsko prvenstvo u nogometu — (vidi Tematska izdanja).

— 20-godišnjica organizacije UNESCO — (vidi Tematska izdanja).

NORVEŠKA

— **Norveška Narodna banka**, 150-godinjica — Ornamentalni zaštitni crtež sa novčanice (rozeta) te tekst »1816 (1966) Norges Bank«, 0.30; zgrada Narodne banke, 0.60.

NEMAČKA DR

— **Čipke iz Plauena** — Četiri različita uzorka čipaka s motivima cvijetova, 0.10, 0.20, 0.25 i 0.50.

— **Međunarodna izložba vrtlarstva IGA 66**, Erfurt 1966 — Motivi cvijeća: *Convallaria Majalis*, đurđica, 0.20; *Rhododendron Simsii*, pjenišnik, 0.25; *Dahlia Pinata*, dalje, 0.40; *Cyclamen Persicum*, ciklama, 0.50.

— 8. Svjetsko prvenstvo u sportskim skokovima, Leipzig 1966 — Pojedinačni skokovi na određeni cilj — padobranac neposredno nakon pristajtnja na cilj, 0.10; grupni skokovi na određeni cilj — grupa padobranaca u spustu, 0.15; skokovi s izvođenjem figura — padobranac za vrijeme slobodnog pada, te sportski avion, 0.20.

— **Heroji antifašističke borbe za slobodu u Španjolskom građanskom ratu 1936—1938. godine** — **Hans Kahle** (1899—1947), potret, tekst i note pjesme njemačkih pripadnika Međunarodnih brigada, »Thälmannova kolona« te medalje Španjolske republikanske vlade za aktivne borbe, 0.05; **Willi Bredel** (1901—1964), potret, te grupa pripadnika Međunarodnih brigada na satu političkog odgoja, 0.10 + 0.05; **Hans Beimler** (1895—1936), potret, te grupa boraca za vrijeme uličnih borbi u Madridu, 0.15; **Heinrich Rau** (1899—1961), potret te mimohod pripadnika Međunarodnih brigada nakon bitke kod Brunete, 0.20 + 0.10; **Hans Marchwita** (1890—1965), potret, te reprodukcija plakata boraca Međunarodnih brigada (globus, likovi trojice boraca, te tekst »Solidarnost«), 0.25 + 0.10; **Artur Becker** (1905—1938), potret, te prizor iz borbi na rijeci Ebro, 0.40 + 0.10. — Na svakoj vrednoti nalazi se još i crtež zastave Komunističke partije i zastave Međunarodnih brigada u Španjolskoj.

SR NEMAČKA

— **Nemačke građevine iz dvanaest stoljeća** — (Nova serija sa crtežima povećanog formata izrađen u

duboko-tisku) — (Pomoranijska) **Stettin** — **Szczecin** — »Berlinska vrata« tvrđave, barokna građevina iz 1740. godine, 0.05; (Istočna Prusija) **Königsberg** — **Kaliningrad** — Pročelje zgrade »Zachockches Damenstift«, građevine u ranom klasicističkom stilu iz 1788. godine, 0.90.

— 81. **Nemački Katolički dan**, Bamberg 1966 — Stilizirani crtež ribara s mrežom punom ulovljenih riba, te lik Krista, 0.30.

— **Kongres Međunarodne filatelističke federacije FIP**, München 1966 — Lik pruskog pismonoše iz prve polovine 19. stoljeća, 0.50 + 0.25.

POLJSKA

— **Dan oslobođenja 9. 5. 1945.**, 21. godišnjica — Golubica mira, prigodni tekst, te vojnik sa poljskom zastavom na vrhu Pruskog stupa »Pobjede« u Berlinu, 0.60.

— 8. **Evropsko prvenstvo u lakoj atletici**, Budimpešta 1966 — Atletičar trkač (kratpoprugaš) na startu, 0.20; ženska štafeta u času preuzimanja štafetne palice, 0.40; bacač koplja, 0.60; atletičarke u trci preko prepona, 0.90; bacač diska, 1.35; atletičari trkači (srednjoprugaši) u završnoj trci, 3.40; bacač kladiva, 6.50; atletičar u skoku u vis, 7.10. — Izdan je i spomen-blok s vrednotom od 5.00; atletičari trkači (dugoprugaši); naokolo marke nalazi se crtež atletske staze stadiona.

— **1000 godina Poljske države** — Poljski državni amblem — bijeli orao, 0.60 i 2.50; boja poljske nacionalne zastave — bijelo i crveno polje, 0.60 i 2.50.

PORTUGAL

— **Nacionalna revolucija 1926. godine**, 40-godišnjica — Različiti stilizirani simboli poljoprivrede, industrije i građevinarstva, 1.00, 3.50 i 4.00. — (Nakon Prvog svjetskog rata dolazi u Portugalu do velike krize, koja se odrazila u nizu radničkih štrajkova i nemirima, te čestom smjenjivanju v. a. da. Da dokrajči takvo stanje, general Gomes da Costa izvršio je 1926. državni udar i uveo diktaturu, ali ga još iste godine obara drugi diktator general Carmona, koji je 1928. izabran za predsjednika Republike. Diktatorski režim ukida sve demokratske slobode i zabranjuje sve političke stranke, osim vladinog Nacionalnog saveza).

— **Osvajanje grada Evore od Maura**, 800-godišnjica — Lik viteza Giralda na konju, te prizor iz bitke, 1.00 i 8.00. — (Giraldo, vitez kralja Alfonza Henriquea, da bi okajao svoj griješni i pustolovni život izvršio je svojom plaćeničkom vojskom napad na grad Evoru kojeg su držali Mauri od 712. godine, te ga je ponovno osvojio i predao kralju Alfonzu. Tom pobjedom 1166. godine Mauri su bili protjerani iz Portugala).

RUMUNIJA

— **Omladinski kongres**, UTC 1966 — Kongresa amblem, te zgrada u kojoj je održan kongres, 0.55.

— **Ptice pjevice** — *Muscicapa Parva*, muharica crvenovoljka, 0.05; *Loxia Curvirostra*, krstokljun omorikaš, 0.10; *Acrocephalus Arundinaceus*, trstenjak drozdić, 0.15; *Phoenicurus Phoenicurus*, crvenrepka kovačić, 0.20; *Erethacus Rubecula*, čučka crvendač, 0.55; *Luscinia Svecica*, modroviljka crvenrepka, 1.20; *Motacilla Flava*, pliska pastirica, 1.55; *Remiz Pendulinus*, plazica vuga, 3.20.

— **Kulturne godišnjice** — Portreti znamenitih ljudi: **Urechia Nestor** (1866—1931), rumunjski historičar — 100-godišnjica rođenja, 0.20; **Aron Pumnul** (1818—1866), rumunjski lingvist i rodoljub — 100-godišnjica smrti 0.40; **Stefan Luchian** (1868—1916), rumunjski slikar — 50-godišnjica smrti, 0.55; **Sun Yat-sen** (1866—1925), kineski državnik — 100-godišnjica rođenja, 1.00; **Gottfried Wilhelm Leibniz** (1646—1716), njemački filozof i matematičar — 250-godišnjica smrti, 1.35; **Romain Rolland** (1866—1944), francuski književnik, dramatičar, biograf i muzički historičar — 100-godišnjica rođenja, 1.60.

SAN MARINO

— **Umjetnička djela** — Reprodukcijska djela talijanskog slikara **Tiziana Vecellija** (1489—1576): »Ljepotica« original se nalazi u palači Pitti u Firenzi, 40.00; »škola ljubavi«, fragment slike 90.00; »škola ljubavi«, drugi fragment slike, 100.00; »Nebeska i zemaljski ljubavi«, fragment slike, 170.00; originalna slika prikazanih na vrednotama od 90.00; 100.00 i 170.00 nalaze se u galeriji Borghese u Rimu. — (**Tizian Vecelli**, 1489—1576, talijanski slikar, izraziti je predstavnik mletačkog slikarstva Cinquecenta. Odličan je majstor u građenju slike, a njegov kolorit doseže dotad još nepoznato bogatstvo, Kao portretist stvorio je djela visokih likovnih vrednota i pronicave psihološke produbljenosti. Mletačko slikarstvo je s Tizianom proživjelo svoje najveće doba i afirmaciju ne samo širom Italije, nego i u ostalom svijetu. Utjecaj nego je potrajao stoljećima sve do Delacroixa. Na Tiziana ne ograničava se samo na savremenike, zvan »knezom slikarstva« radio je brojna djela za mletačke vladare. Pored portreta, među njegovima najbolja djela spadaju oltarske slike, te mitološke teme u kojima pretežno prikazuje senzualne ženske aktove).

SOVJETSKI SAVEZ

— **Dan kosmonautike** — Simbolički prikaz letova na Mjesec u budućnosti, te planeti zemlja i Mjesec s označenim putanjama letova, 0.10; simbolički prikaz pristajanja svemirskog opservatorija na Mjesecu u budućnosti, te planeti zemlja i Mjesec s označenim putanjama leta i pristajanja opservatorija na Mjesecu, 0.12.

— **Svemirska stanica »Luna 10«**, Prvi Mjesečev satelit — Vrednota od 0,10; prigodnog izdanja za »Dan kosmonautike« pretiskana je tekstom »Luna 10 — 23. kongresu KP Sovjetskog saveza«.

— **Telekomunikacioni satelit »Molnija 1«** — Sovjetski telekomunikacioni satelit u različitim položajima svoje putanje, zemaljska kugla, te televizijski ekrani s različitim slikama, 0.10.

— **Ernat Thälmann**, 80.godišnjica rođenja — Portret njemačkog revolucionara i radničkog vođe (1886—1944), 0.06.

— (**Ernat Thälmann** već u mladim danima stupa u socijal-demokratsku stranku Njemačke, te već prije Prvog svjetskog rata istupa protiv osvajačke politike njemačkih militarista. Nakon oktobarske revolucije organizira štrajkove hamburških radnika, a 1923. predvodi oružani ustanak hamburških proletera. Godine 1925. postaje predsjednik Komunističke partije Njemačke. Kada su nacisti došli na vlast omdah su ga uhapsili i povlačili iz jednog koncentracionog logora u drugi, dok ga konačno nisu umorili u logoru Buchenwald 1944. god).

— **Vladimir Ilič Lenjin**, 96. godišnjica rođenja — Portret Lenjina u profilu, 0.10.

— **Eugène Pottier**, 150-godišnjica rođenja — portret francuskog pjesnika i revolucionara (1816—1887), autora teksta himne »Internacionala«, te grupa boraca Pariške komune sa zastavom na barikadama, 0.04.

— **Savez mladih komunista SSSR**, 15. kongres — Glave omladinaca, jedna sa šljemom astronauta a druga s karakterističnom kapom Crvenoarmejca iz doba oktobarske revolucije, te kongresni amblem, 0.10.

— **Svjetsko prvenstvo u hokeju na ledu**, Ljubljana 1966. **pobjeda momčadi Sovjetskog saveza** — Igrači hokeja na ledu, hokejaški štap, te tekst »Sovjetski hokejaši — šampiona svijeta i Evrope«, te označene godine 1963 / 1964) / 1965 / 1966, 0.10.

— **Heroji Sovjetskog saveza i partizanskog ratovanja 1941—1945** — Portreti: Tihon P. Bumažkov, 0.04; Nikolaj I. Kuznjecov, 0.04; Anja A. Morozova, 0.04; Filip E. Strelec, 0.04; Imant J. Sudmalis, 0.04. Na svakoj vrednosti nalazi se i orden Heroja Sovjetskog saveza.

— (3. **Međunarodno muzičko natjecanje »P. I. Čajkovski«**, Moskva 1966 — Zgrada Državnog konzervatorija »P. I. Čajkovski« u Moskvi sa spomenikom Čajkovskom u parku, 0.04; portret Petra Ijiča Čajkovskog (1840—1893), ruskog muzičara i kompozitora, 0.10; rodna kuća, danas muzej Čajkovskoga u Klinu nedaleko Moskve, 0.16.

ŠPANIJA

Grbovi španjolskih pokrajina — Grb pokrajine Zaragva, 5.00.

— **Svjetski Dan marke 1966** — Dio omotnice s jednom klasičnom markom španjolske iz 1850. god. (portret kraljice Izabele II), žigosan klasičnim poštanskim žigom: vrednota od 6 Cuarcosa s mežastim žigom, 0.25; vrednota od 5 Reala s »Arana« žigom, 1.00; vrednota od 10 Reala s ovalnim žigom, 10.00;

— **Krajolici i građevine** — vodopad u dolini Bohi (pokr. Lerida), 0.10; panorama gradića Torla s okolnim brdima (pokr. Huesca), 0.15; krajolik s planinskim masivom Teide u pozadini (Santa Cruz de Tenerife), 1.00; pročelje samostana Guadalupe (pokr. Caceres), 1.50; pročelje zgrade sveučilišta »Alcala de Henares« u Madridu, 2.00.

— **6. Svjetski kongres za šumsko gospodarstvo**, Madrid 1966 — Crnogorično stablo, te globus b tragu Zemljine putanje, 1.00.

ŠVEDSKA

— **Kraljevsko kazalište na dvorcu Drottningholm**, 200-godišnjica — Pozornica kazališta s prizorom iz jedne predstave, te u pozadini gledalište, 0.05 0.25. i 0.40. — (Današnje kazalište u kraljevskom dvorcu **Drottningholmu** sagrađeno je na mjestu izgorjelog kazališta, te je otvoreno 1766. godine. U njemu su nastupile francuske operne i dramske trupe. Početkom 19 stoljeća kazalište je zapušteno, oživjelo tek 1922. godine zaslugom poznatog kazališnog historičara Agnea Beijera, te se sada u njemu u ljetnoj sezoni izvode opere Glucka, Mozarta, Händela i drugih klasičara, te igrokazi i baleti iz vremena rokoka i baroka. Po svojem unutrašnjem uređenju i pozorničkim uređajima ovo kazalište je jedinstveni kulturni spomenik, pa se atmosfera i ljepota kazališta, kakvo je bilo u 18. stoljeću, ne može nigdje doživjeti tako potpuno kao u Drottningholmu).

Lista razmenjivača — Membershiplist

Ako želite da se pridružite indiskom razmenjivačkom klubu »OM PRAKASH TALIWAL PHILATELC CLUB« pišite na adresu 860 New Kothi (42/2) Hathras 4 (U. P.) Indija.

I offer mint thematic stamps of Jugoslavija, Espana and Espanas Colonies in echanging for mint thematic stamps of SSSR, Poland, ČSSR, Bulgarija, Romanija, Hungary, DDR. JELENA GOLIC, Blagoja Parovića 4, Beograd, Jugoslavija.

Krst u ovom kvadratu označava da je vaša pretplata istekla sa ovim brojem. Molimo obnovite je.

A cross in this square mean that your membership in magazine and Club has expired.

Une croix dans ce cadre indique la fin d'abonnement à la Club.

ONE YEAR MEMBERSHIP FEE (6 magazines with your name and hobbies only US dol. or equivalent in mint thematic, NEW ISSUES 1966, — flora, sauna, sport, space. We accept only complete sets. Mint sets must be in good quality.

If you would like more informations or a sample kopy os our magazine write now, send us 2 IRC and we shall be glad to let you have it.

- YUGOSLAVIJA (1.000 dinara za članove SFS za ostale 1.500 dinara)**
- 001 Jeftić Mihajlo, Kneza Miloša br. 44/1, Beograd (A) 0:2, 3, 5, 18.
- 002 Ilić Ilija, Dobračina 29/IV, Beograd, (A) 0:2, 3, 5, 18.
- 005 Pavlović Velimir, Svetozara Markovića 22/II, Beograd (D, I, A, F) 0:2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 18, Y: 15, 16, 17, 38, 39.
- 010 Delja Tihomir, Miloševa 8/III, stan 22, Beograd (F) 0:5, 21, 24, 27, 28, Y: 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 20, 34, 35, Yv. 36, 38.
- 012 Milovanović Laza, Kosančićev venac 4, Beograd (Se, A, D, F I) 0:1, 3, 5, 9, 17, (Elizabeth II) 35, Yv. Sc, Gib, Y:12, 23.
- 014 Dr Tošić Mihajlo, Ljube Nešića 69/I, Zaječar (F) 0:2, 3, 9, 23, Yv.
- 016 Miodrag Spajić, Lomina 12, Beograd, (A, D) W: Gards and photographs of towns, sreet squares, biuldings, vladucts, briges and other publics architectuales.
- 021 Jovičić Đorđe, Ćirpanova 14/I, Novi Sad (Se, A, D, R) 0:2, 3, 4, 7, 8, 10, 14, 5, Y:5, 4, 6, 17, W:33, 34, 35, Yv Zm, Mic.
- 025 Marković ing Miroslav, Gospodar Jovanova 12 (u dvorištu), Beograd, (A, D, F) 0:W 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 18, 33, 35, Yv.
- 032 Nemčević Pera, Ćirpanova 14-a, Novi Sad (Se, A, F, H, Es, R, F) 0:2, 5, 7, 8, 9, 10, 14, 18 (freedom from hunger campagne) Y:2, 3, 6, 20, W:33, 34, 35, Yv, Zm, Mic.
- 033 Šonta Edvin, Zmaj Jovina 4-a, Banja Luka (A, D, F) W:2, 3, 4, 14, 32, 33, 34, Yv, Zm, 32.
- 034 Karadža ing. Zvonko, Zmaj Jovina 48, Banja Luka (Se, A, D) W:3, 4, 5, 17, 21, 27, 35, Yv.
- 038 Bede Bela, Vase Stajića 12, Subotica, (Se, A, D, H) Y:17 Jugoslavija — O, W:1, 2, 3, 5, 10, 11, 16, 17 33, 35, Zm, 34, (West Germany, DDR, Berlin, Austria, Luxemburg, France, Suisse) 4 (Scandinavia).
- 030 Dimitrije B. Spajić, Lomina 12, Beograd (D, A) Y:37, 38, 41, 42, 43, 45, fascal stamps, 0:2, 5, 17, 37, 39, 42, 43, 45, fascal stamps.
- 081 Mihajlović Benedikt, Strahinića Bana broj 12, Beograd (A, D, F, E, H, I, R) W:2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 17, 18, 35, Yv Zm, Mic.
- 098 Bakalović Bogdan, Nikole Spasića 1, Beograd, (F, D) 0:2, 34, 7, 8, 19, Zm, Y3, 4, Yug.
- 100 Petrović Dimitrije, Bulevar Revolucije 126, Beograd, (F, D, A, Se) WIY:2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 17, 21, 35, Zm, Yv.
- 102 Stojanović Miroslav, Knez Miletina 5, Beograd, (A, R) W:2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 18, Yv.
- 104 Egić Goran, Zupana Vlastimira 6, Beograd, (A, F) 0:2, 18.
- 107 Vladimr Žunjević, »7. jula« 74, Beograd, (A, D, F, I) 0:2, 3, 4, 5, 18, 20, 21, 34, 35, Yv, Zm.
- 111 Arh. Strahinja Svetec, Beograd, Kapetan Mišina 5-a (I, A, R, D) 0:2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 18, Yv.
- 044 Zija Kučukalić, Hriste Boteva 4/II, Sarajevo, (A, D, F, I, R) 0:1, 2, 3, 5, 14, 17, 18, 33, 34, 35, 41, 44, 45, Yv, Zm, Mic.
- 045 Aleksandar Aleksandrić, Borisa Kidriča 5, Beograd, (A, D, F) 0:2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 17, 18, Yv, Zm, Mic.
- 057 Leich Mirko, Novakova 4, Ćakovec (Se, Al, Hg,) W:2, 3, 4, 5, 18, Zm, Mic.
- 065 Sabljević Svetozar, Zmaj Jovina 28, Vršac, 0:1, W:2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 17, 18, 32, 34, 38, 44, 45, Yv, Zm, (F, Al, Ag, R, Es, Se, D.)
- 047 Volarić Branko, Gundulićeva 5, Ćakovec, (A, D, R) 0/W:2, 3, 5, 17, 18, 37, 41.
- POLAND (72,00 ZT. OR 30,00 YV, FR)**
- 007 Jerzy Weiss, Lechevska 38 m 1, Warszawa 4 (A, D, F) 0:2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 18.
- 029 Zbigniew Chludrinski, Madalinskiego 35, 9, Warszawa 12 (R, D, A) W:2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 15.
- 043 Aleksandar Nytko, Rybna 3/3, Tarnow (A) 2.
- 076 Mirlslaw Buvhacz, Stalingradska 1-b, Swletochloeice 4 (A, D, R) O, W:2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 34, Y, W:2, 3, 4, 5, 20, 34, Yv, Zm, Mc, Li.
- 040 Zawadski Edward, Szczecin, P O Box 42, (A, D, E) W:3, 5, 7, 8, 9, 10, 14, 15, 30, 33, 35, Yv, Zm.
- 050 Jerzy Wojcik, Warszawa 25, P O Box 44, (A, R) W:2, 3, 5, 6, 18.
- 051 Kranze Jan, ul. Bardowskiego 44, Czestohowa (D, R) W:2, 3, 5, 6, 18.
- 053 Ing. Witold Kwasniewski, Krakov, Krupnicsza 14/5 (A, D, Po, R, Tc) 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, Yv, Zm.
- 060 Jan Miziorko, Nowogard, Box 10, ul. Boh. Warszawy 1/II, woj. Szczecin (A, D, Po, R) W:5, 7, 8, 10, 14, 15, 32, 38, Yv, Zm.
- 061 Jan Grazywacz, Choszczno, woj. Szczecin ul. Roosevelta 5/2, (Po, R, D, Se) 0:2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 21, 22, 24, 25, 26, 35, 38.
- 062 Arkadivsz Potocki, Radomsko, Norwida 27, (D, Po, R) C, U, 1, 4, 5, 14, 35, Zm.
- 076 Miroslaw Buchacz, Stalingradska 1b, Swieto-chlowice 4, (A, D, R) 0/W:2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 34, Y/W:2, 3, 4, 5, 20, 34, Yv, Zm, Mc, Li.
- 009 Suchinski Jan, Warszawa 44, P. O. Box 89, (A, D, F, E, R) 0:2, 15, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 33, 34, 35, 4—32, 45, Zm, Yv.
- 027 Tadeusz Franusek, Kedzierzyn, ul. Dzierzonia 3, woj. opolskie (Po, R, D) 0:2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 19, 21, 22, 24, 28, Zm.
- 105 NUSIĆ SLOBODAN, Senjačka 40, Beograd, (A, D, F, R) W: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 18, Yv, Zm, Mic.
- 046 MAGOČI PETAR, M. Tita 3/II, Banja Luka, (D, H) W:2, 3, 4, 5, 21, 32, 33, 34, Zm.
- 106 MAROVIĆ ZORAN, Jug Bogdanova 13 Sarajevo. (Ag, Al, E, F) 0:2, 3, seriouz, 18
- OO3 MARCU AUGUSTIN, Str. Train 32, bl. c2. sc. b. ap. 22, Constanta. (Ag, F, Hg) O: 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 14, 17, 18, 33, 35, Y: 2, 3, 4, 5, 6. Yv, Zm, Sc.
- 004 CORINA NICOLESCU, Str. Bistra 20, bl. f. 17. sc. 1, ap. 7, Drumul Taberei—R Lenin, Bucurest—58 (F.) O: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 14, 15, 18, 30, 35, 37, 44, 45. Yv, Zm.

Mali oglasi

Tražim partnera za razmenu maraka iz Jugoslavije. Odgovaram na sva pisma. Korespondencija francuski, engleski, ruski. JEDYNASIAK WOJCIECH Warszawa 42, Obozova 81 n 10, Poland.

VILKO BAĆ, Ves. Masleše 7, Sarajevo, nudi povoljno čiste i rabljene marke slavenskih zemalja. Mankoliste šaljite po Yvert ili Zumstein katalogu.

Serious exchange wanted! I would like to get mint complete sports, cosmos, fauna and flora sets of Albania, Jugoslavia, Czechoslovakia and Romania. Against these items I could send same thematic unused complete sets from overseas countries in good quality and quantity. All serious offers will be immediately answered. PETER REXLER, P.O. BOX 103, EAST ORANGE N. J. USA.

ECHANGE! Demande Yougoslavie et Balkans dont Timbres poste de Grece. C. CHRISTODOULOU, 128 Rue Ymittou 128, Pangrati—Athènes (503) Grece.

Želim razmenu maraka sa Jugoslovenima. Sabiram floru i faunu. U zamenu dajem marke svoje zemlje po izboru. ADAM BUBEN, Przemysz, ul.

BANKNOTEN bessere in ganz guten Zustand von Bulgarien, Rumänien, Albanien, Türkei und aus ganzen übrigen Welt sushe Tausch. Gebe auch Zündholzetiketten, Ansichtskarten, Zeitschriften etc. DI-Szymanowskiego No. 6, m 11, Polska.

MITRIJE B. SPAJIC, ul. Lomina 12, Belgrade, Yugoslavia.

NOVČANICE, nevažee, predmet su mog intereovanja. Javite se pismeno ili ih lično donesite. Iste kupujem ili menjam. DIMITRIJE B. SPAJIC, ul. Lomina 12, Beograd.

NUMISMATIST. Wishes to exchange banknotes of Yugoslavian states against the banknotes of others states. DIMITRIJE B. SPAJIC, 12, ul. Lomina, Belgrade, Yugoslavia.

ACHTUNG! Jeem dev nur 1 bis 3 vollständige Serien, Vatikan, Bundesrepublik, Schweiz Marken Zuschickt gebe ich dabür vollständige Serien polnischen Marken. Beseve fur besseve Marken. MAJER RUDOLF, Ruda Sl-4 ul. Mavechlewskiego 25/27, Polen.

I want exchange mint thematic stamps in complete sets with whole world. NUŠIĆ SLOBODAN, Senjačka 40, Beograd, Yugoslavia.

I wich mint thematic stamps of Poland, SSSR, ČSSR, Hungary, Bulgaria, DDR and Rumunia. I offer mint stamps of Yugoslavia, Espana and Espanas Colonies, Africa and Arabaia. ILIJA ILIĆ, Dobračina 29 Beograd, Yugoslavia.

Tražim partnere za razmenu maraka na bazi kataloga »Yvert« ili »Zumstein«. Korespondencija ruski, francuski, engleski, turski. IVONKA NIKOLAEVA TORKEĐIEVA, v. Biala, ul. »Shipea« 19, Bulgaria.

Ako želite da se pridružite indiskom razmenjivačkom klubu »OM PAKASH TALIWAL PHILATELIC CLUB« pišite na adresu 860 New Kothi (42/2) Hatras 4. (U. P.) Indija.

Pridružite se i vi španskom razmenjivačkom časopisu »RUEDA INTERNACIONAL DE AMIGOS«. Godišnja članarina 10 N. F. Yvert u čistim kompletnim serijama. Za informacije poslati 1 IRC na adresu: BELIX FEIJOO ZAMORA, Palencija (Kastilla) Espana.

Ako želite da se pridružite japanskom filatelističkom časopisu FUJI STAMP EXCHANGE KLUB, Susaki, P. O. Box 2, Kotiken, JAPAN, pošaljite u čistim — neponištenim serijama 12,50 N. D.

MALI OGLASI 30 dinara reč, minimum 10 reči. LITTLE ADVERTISEMENTS: One line for 0,15 US Dollars, or 0,30 Yvert Francs, minimum 10 words. We accept only mint thematic stamps in complete sets.

Мали огласи

Тражим претфилателистичка и филателистичка писма, појединачне марке или марке на исечцима до 1918. год. — са жиговима полазне или пријемне поште на данашњој територији Југославије. Плаћам у новцу, нашим маркама, или маркама било које земље.

Мирослав Санта
4406 Пине Стреет
Пхиладелфија, Па. 19104
У С А

Купујем новине са маркама или без марака, поништене жиговима полазне или пријемне поште на данашњој територији Југославије. Долази у обзир и замена за наше марке као и за мабке било које земље.

Мирослав Санта
4406 Пине Стреет
Пхиладелфија, Па. 19104
У С А

БЕСПЛАТНИ ОДГОВОРИ

Уређује Др Брана НОВАКОВИЋ

Последњих месеци редакција је примила нека питања наших читалаца. Не треба говорити колико је то помоћ листу, а и самим читаоцима, да се по нека на изглед наивна и сама по себи разумљива мисао разради и прикаже у новом виду, или обогати новим чињеницама. Настојаћемо да у границама нашег филателистичког знања дајемо одговоре. Истовремено молимо читаоце заинтересоване и најмањим ситницама у вези филателије, да нам се ПИТАЊА, односно напомињемо да уредништво задржава право — корекције питања, ради једноставнијег, јаснијег и краћег облика а врло често да почетницима даје пострек и охрабрење, што ће рећи: никаква ученост и „висок стил“ нека вас не омете да се ваши проблеми чују кроз ову рубрику — она је отворена за сваког ко је завршио БУКВАР.

П И Т А Њ А

- 1) У каталогу А убележен је коверат првог дана Веслачког шампионата Европе 1932. са специјалним жигом. Колико ја знам он је црвене боје. На два специјално штампана коверта у ту сврху која ја имам налазе се два различита црна печата, један — БЕОГРАД, 1, а други БЕОГРАД—ЉУБЉАНА. Оба печата су са датумом од 3. IX 1932., дакле,

дан касније иза првог дана. Слушала сам да постоје такви „први дани“, па ме интересује нису ли и моја два коверта овакве врсте. А печат БЕОГРАД—ЉУБЉАНА особито ме интересују.

- 2) Имам коверат СТТ олимпијада Хелсинки 1952. Марке су поништене жигом КОПЕР—ЦАПОДИСТРИА 26. VII 1952., тј. на први дан њиховог издања. Коверат је исти као и коверат првог дана Олимпијада Хелсинки за Југославију. Зашто овај коверат првог дана није уведен у каталог Б за 1966. годину?
- 3) Од два коверта првог дана Олимпијада Хелсинки 1952. које имам ни један не носи жиг првог дана када су марке биле пуштене у течај. У каталогу тај дан је означен као 10. VII 1952., а моји коверте носе датуме 11. VII 1952. и 15. VII 1952. Како се ПРВИ ДАН могао растећи на целу недељу?
- 4) Серија Балканско-средњо-европских атлетских игара била је пуштена у оптицај 10. X 1948. године, а употреба њихова трајала је само три дана. Коверат у мојој збирци жигосан је печатом БЕОГРАД 10. X 1948., а на самом коверту при дну лево отиснуто је ручним печатом ФИРСТ ДАУ ЦОВЕР у дужини од 41 мм у првеној боји. Очигледно је да је коверат првог дана, само ми није јасно да ли је коверат званично као такав продаван, или је то дело неког сналажљивог филателисте. Ако је оригиналан зашто није каталогизиран?
- 5) Да ли постоје папирићи за лепљење марака на албумске листове који не остављају траг на марки?
- 6) Нашао сам један стари коверат са немачким маркама поништене печатом НЕУСАЛЗ само са датумом дана и месеца (без године). Чуо сам да се Нови Сад каже на немачком „НОЈЗАЦ“. Са мојим слабим знањем немачког језика не знам да ли је на овом немачком печату реч о Новом Саду или неком другом немачком граду.
- 7) У Уводу каталога Б за ову годину под „Редовне марке за ваздушну пошту“ при дну пасуса пише: „У каталозима ове врсте марака обележава се са посебним знаковима или је издвојена у посебне групе и нумерисана посебним бројевима“. Ово ја не видим ни у каталогу Б, ни у скраћеној верзији каталога А. Какав је одговор?
Одговори у идућем броју

Prigodni žigovi

UREĐUJE: DR BRANISLAV NOVAKOVIĆ

- Sibenik — 10. V.
900 godišnjica osnivanja grada Šibenika i povratak Predsednika Tita iz UAR.;
Zagreb 1, — 15. V.
40-godišnjica Radiostanice Zagreb i 10-godišnjica prvog TB programa;
Plitvička Jezera, 21. V.
Republička zvezdasta vožnja s ciljem na Plitvičkim jezerima, a u čast Dana mladosti;
- Opatija — 25. V.
Međunarodna konferencija radio-amatera;
- Maribor 1, — 25. V.
Dan mladosti;
- Osijek, — 25. V.
200-godišnjica Stalne gimnazije u Osijeku;
- Bugojno, 4. VI.
VIII festival amaterskih pozorišta B i H;
- Sisak 1. — 22. VI
25-godišnjica narodnog ustanka i formiranje Brezovačkog odreda;
- Split 1, — 25. VI
I filatelistička izložba FD »Poštar« u Splitu;
- Beograd 1, — 25. VI — 1.VII.
Stogodišnjica prve srpske marke;
- Kranj, 27. VI — 29. VI
X zbor PTT omladine Jugoslavije u Kranju;
- Murter, 29. VI — 29.IX.
Stogodišnjica čitaonice u Murteru;
- Zagreb 1, 30 VI.
Međunarodni turnir muških rukometnih reprezentacija u Zagrebu;
- Beograd 1, Jajce, Kolašin;
Karlovac, Skoplje 1, Kočevlje
— 1. VII —
Međunarodni auto-motoreli »Sutjeska 1966.«;
- Maribor 2, 2. VII
Međunarodna plovidba čamaca iz Slovenije do Hrvatske;
- Apatin 3. VII.
Filatelistička izložba u Apatinu;
- Ruše, 3. VII.
65-godišnjica Podravske podružnice planinarskog društva Ruše;
- Brestanica, 3. VII.
25-godišnjica preseljenja Slovenaca u Posavju;
- Tjentište, 3. VII.
Prenos pošte heliokopterom i dostavljanje padobranom;
- Jasenovac, 3. VII.
Otkrivanje spomenika palim žrtvama u logoru Jasenovac;
- Skoplje 1, 4.VII.
XIV slet PTT planinara Jugoslavije u Vodnom;
- Titovo Užice, 4. VII.
I međunarodni šahovski turnir u Titovom Užicu;
- Sisak 1.— 4. VII
25-godišnjica ustanka naroda Hrvatske u Sisku;
- Makarska, 4. VII
Filatelistička izložba;
- Bled, 11. — 16. VII
Međunarodni kongres grafičara;
- Zagreb 1, 20. VII
Tenijska balkanijada;
- Kraljevo, 21. — 24. VII.
Turnir olimpijskih nada u košarci;
- Slovenske Konjice, 22. — VII
Filatelistička razstava povodom 25-godišnjice Narodnog ustanka i revolucije;

- Čakovec, 22. VII.
25-godišnjica narodnog ustanka i revolucije;
- Trpanj, 23. VII.
Dan ribarstva i 75-godišnjica tvornice sardina;
- Hvar, 26. VII.
Festival dramskih amatera Jugoslavije;
- Šibenik, 27. VII.
Puštanje u saobraćaj mosta Jadranske magistrale;
- Rogotin, 27. VII.
Otvaranje mosta preko Neretve;
- Varaždin, 6. — 8. VIII.
I međunarodna aero-priredba;
- Beograd 1, 19. VIII.
Pokretna izložba poštanskih maraka Ujedinjenih Nasija;
- Sombor, 25. VIII — 9. IX.
II internacionalni šahovski memorijal turnir »Ivan Parčetić«;
- Karlovac 1, 3. IX.
3 međunarodno takmičenje vatrogasaca;
- Sarajevo 1, 15. IX.
XXV balkanske atletske igre;
- Sarajevo 1, 15. IX.
IX filatelistička izložba sportskih motiva;
- Dubrovnik 1, 10. X.
Centralna proslava Dana ratne mornarice i pomorstva Jugoslavije, a u čast 25-godišnjice narodnog ustanka i revolucije.

ŠAH KAO TEMA NA PRIGODNIM ŽIGOVIMA JUGOSLAVIJE

Šahovska olimpijada u Dubrovniku, koja je održana od 20. 08. 1950 do 31. 08. 1950. godine, otvorila je jedno novo poglavlje u tematici — šah kao tema u filateliji.

Vrlo uspela serija od pet maraka, čija je inventivna rešenja dao Janez Trpin iz Ljubljana, u vrlo dobro rešenom plakatskom stilu, a ostvaranja štamparija Kurvoazije SA u So d'Fonu u svojoj poznatoj heliogravuri, bila je takođe praćeni sa dva prigodna koverta u izdanju »Jugofilatelija« i jednim prigodnim kovertom u izdanju mesnog filatelističkog kluba u Dubrovniku i serijom od pet maksimum karata. Ujedno sa ovim događajem počinju i prigodni poštanski žigovi u Jugoslaviji na temu šaha.

1. Dubrovnik
20. 8. — 31. 8. 1950.
2. — „ —
Šahovska olimpijada
Šahovska olimpijada
— filatelistička izložba
Šahovska olimpijada — filatelistička izložba
Jugoslavija je poznata u šahovskom svetu, pa je posle ovoga do danas reda niz međunarodnih šahovskih događaja na njenom tlu. Mnogi od njih obeleženi su prigodnim žigovima, koji sa malim izuzetkom, pratili su prigodne koverta, a nekad i spomen dopisnice.
3. Hercegnovi
24. — 26. 5. 1954.
Turnir kandidatkinja
4. Sarajevo
23. 2. 1958.
Šahovski šampionat Jugoslavije
5. Portorož
4. 8. — 29. 9. 1958.
Međunarodni šahovski turnir
6. Piran
6. — 13. 9. 1958.
Kongres šahovskih problemista
7. Portorož
15. 9. 1958.
V šahovski festival
8. Bled
5. — 30. 9. 1959.
Turnir kandidata za prvaka sveta
9. Zagreb
5. — 15. 10. 1959.

10. Beograd
19. — 31. 10. 1959.
— „ —
 11. Portorož
Šahovsko prvenstvo gluvih
4. 9. 1960.
 12. Vrnjačka Banja
Ženski šahovski turnir
27. 10. 1961.
 13. Rijeka
1. 6. 1963.
Šahovski meč Jugoslavija — SSSR
 14. Slavonska Požega
1. 8. 1963.
Ženski šampionat u šahu
 15. Split
21. 9. 1963.
II ženska šahovska olimpijada
- Napomena:
Ovaj događaj bio je propagiran na redovnim mašinskim žigovima nekih pošta u Jugoslaviji.
16. Zenica
25. 11. — 22. 12. 1963.
Šahovski šampionat Jugoslavije
 17. Pula
15. 5. 1964.
Šahovski festival
 18. Zagreb
25. 5. 1964.
Međunarodni šahovski turnir
 19. Vrnjačka Banja
1. — 20. VIII 1964.
Šahovski šampionat Jugoslavije
Prvih 19. prigodnih žigova FNR Jugoslavije i jedini prigodni žig na teritoriji STT — VUJNA u Portorožu 2. — 6. 10. 1954.
Međunarodni moštveni šahovski turnir prikazani su na spomen karti koju je izdalo FD »Poštara« iz Zagreba. Pomenuti žig sa teritorije VUJNA — STT na ovoj karti nosi redni broj 4. — Karta je izdata 1964. godine.
 20. Beograd
2. 9. 1964.
(Otvaranje)
Međunarodni šahovski turnir oslobođenja Beograda
 21. Sarajevo
19. 3. 1965.
(otvaranje)
VIII međunarodni šahovski turnir
7. 4. 1965.
(zatvaranje)
 22. Zagreb
Međunarodni šahovski turnir u čast 20 — godišnjice mira i oslobođenja (postoji prigodni koverat i prigodna dopisnica)
 23. Pula
22. 5. 1965.
Međunarodni šahovski festival
 24. Bled
27. 6. 1965.
Šahovski turnir kandidata
25. Zagreb 21—12. 1965
Majstorski turnir u čast Dana JNA
 26. Sarajevo
14. 3. 1966.
IX međunarodni šahovski turnir
(otvaranje)
i 7. 4. 1966.
(zatvaranje)
 27. Vrnjačka Banja
19. 5. 1966.
IX međunarodni šahovski turnir u čast Dana mladosti.
 28. Titovo Užice
4. 7. 1966.
Međunarodni šahovski turnir.
 29. Sombor
25. 8. — 9. 9. 1966.
II internacionalni šahovski memorijalni turnir »Ivan Parčetić«
Neki od nabrojanih prigodnih žigova poznati su i kao ručni i kao mašinski.

Dr Bran. Novaković

TOVARNA

Aero

CELJE

Aero

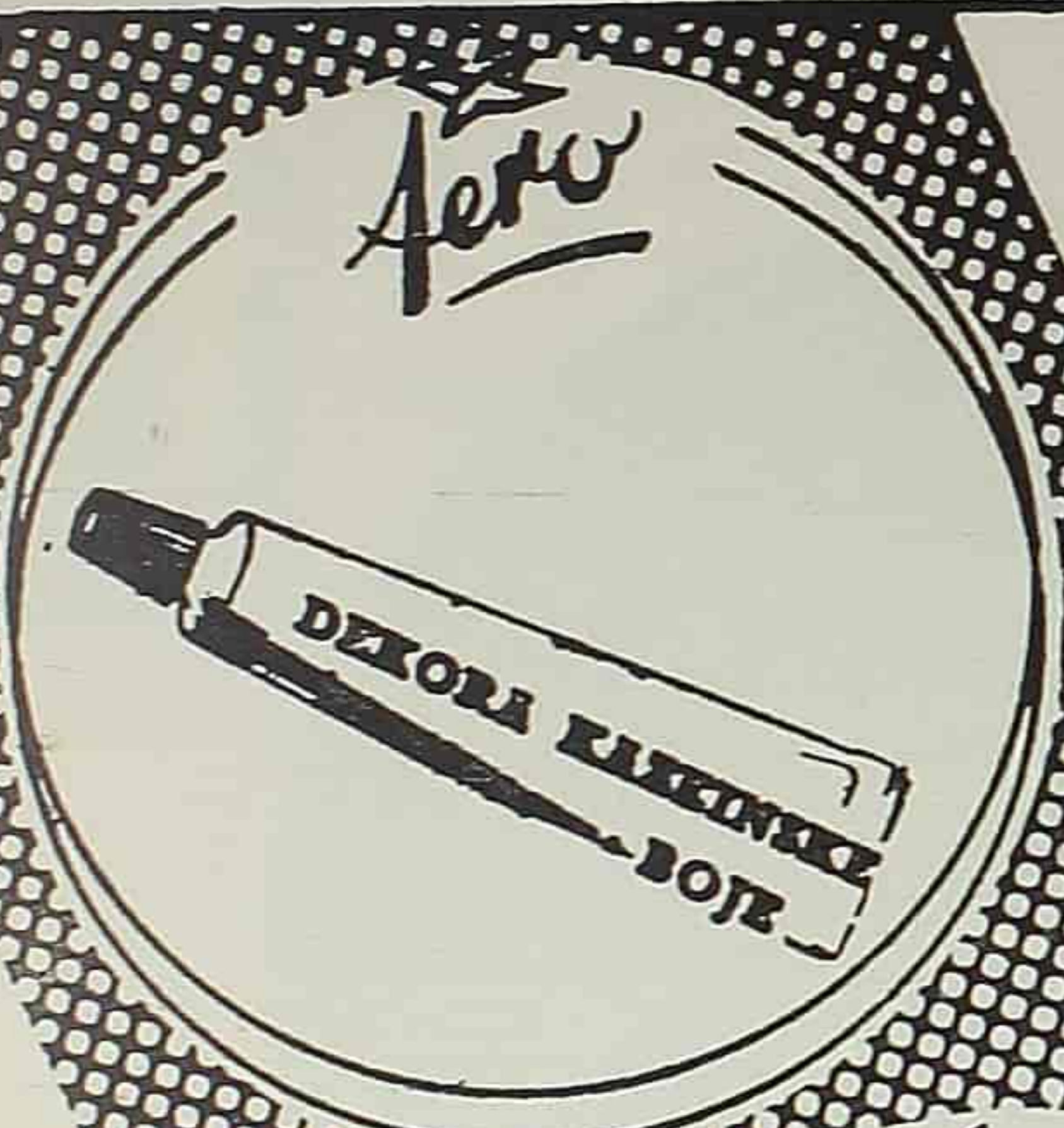
BELOTEJF

•
MASTILO ZA NALIV-PERA

•
PROIZVODI ZA UMNOŽAVANJE

•
AKVAREL BOJE ZA ŠKOLU, I AERO
AKVAREL BOJE ZA POKRIVANJE ODLIKUJU SE
ČISTIM TONOVIMA BOJA. VRLO SU IZDAJNE I
ČETKICOM SE LAKO RAZDELJUJU

POSTOJANOST NA SVETLOSTI VRLO DOBRA

TOVARNA ESENC
„ETOL“

CELJE

SVESTRANA
UPOTREBA,
ODLIČAN
KVALITET,
NISKA CENA

ETOL

DOMAČICE,

KORISTITE „ETOL“
EKSTRAT ZA PECIVO,
KEKS I LIKERE.